

PATVIRTINTA

Klaipėdos Adomo Brako dailės mokyklos
direktoriaus 2024 rugpjūčio 30 d.
įsakymu Nr. V1-46

KLAIPĖDOS ADOMO BRAKO DAILĖS MOKYKLOS PAGRINDINIO DAILĖS FORMALŲJŲ ŠVIETIMĄ PAPILDANČIO UGDYMO PROGRAMA

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Pagrindinio dailės formalųjį švietimą papildančio ugdymo programos (toliau – Programa) paskirtis užtikrinti formalųjį švietimą papildančio ugdymo kokybę.
2. Programa rekomenduojama mokiniams, baigusiems pradinio dailės formalųjį švietimą papildančio ugdymo programą, taip pat ir kitiems gabiems dailei vaikams.
3. Programos trukmė 4 metai.
4. Klasėje, grupėje mokinių turi būti ne mažiau negu 10. Klasė, grupė gali būti dalijama į pogrupius.
5. Įgyvendinant programą mokomasi grupėse ir individualiai.
6. Mokymosi aplinka ir mokymosi priemonės:
 - 6.1. dailės dalykams pritaikyti kabinetai su molbertais, stovais, stalais, specialiu apšvietimu;
 - 6.2. mokomųjų dalykų dirbtuvės su įranga: grafikos spaustuvė su spausdinimo staklėmis; keramikos klasė su degimo krosnimi;
 - 6.3. kompiuterinė, demonstracinė įranga;
 - 6.4. modeliai ir vaizdinės priemonės natūros studijoms, kita vaizdinė, informacinė ir metodinė medžiaga;
 - 6.5. biblioteka;
 - 6.6. parodoms pritaikytos erdvės su ekspozicine įranga, skirtos tiek mokinių, tiek profesionalių dailininkų kūriniams eksponuoti.
7. Baigusiems programą mokiniams rekomenduojama dailės ugdymą tęsti, renkantis profesinės linkmės dailės ugdymo modulį ar dailės neformaliojo vaikų švietimo programą.

II SKYRIUS PROGRAMOS TIKSLAS, UŽDAVINIAI, STRUKTŪRA IR DERMĖ SU KITOMIS DAILĖS UGDYMO PROGRAMOMIS

8. Programos tikslas – nuosekliai ir sistemiškai plėtoti dailės srities žinias, gebėjimus, įgūdžius, ugdyti kultūrinį sąmoningumą, suteikti bendrųjų ir dalykinių dailės kompetencijų, tenkinti dailės pažinimo ir individualios kūrybos poreikius.
9. Programos uždaviniai:
 - 9.1. atskleisti mokinių kūrybinius ir meninės raiškos gebėjimus;
 - 9.2. formuoti įgūdžius ir gebėjimą naudotis įvairių dailės sričių meninės raiškos priemonėmis, išbandyti įvairias dailės technikas ir technologijas;
 - 9.3. supažindinti su Lietuvos ir pasaulio kultūriniu paveldu bei šiuolaikiniais meniniais reiškimais, ugdant gebėjimus analizuoti, interpretuoti, vertinti kūrybos rezultatus;
 - 9.4. ugdyti sociokultūrinius poreikius.
10. Programą sudaro ugdymo turinio branduolio dalykai ir pasirenkamieji dalykai.
11. Branduolį sudaro šie dalykai:

- 11.1. piešimas;
- 11.2. tapyba;
- 11.2. skulptūra;
- 11.3. kompozicija;
- 11.4. dailėtyra;
- 11.5. grafika.
- 12. Pasirenkamuosius dalykus siūlo mokykla, jais gali būti visos klasikinės ir šiuolaikinės dailės šakos.
- 13. 4-ais mokymosi metais skiriama individuali mokymo valanda, skirta baigiamojo egzamino (diplominio) darbo atlikimui ir gynimo pasiruošimui.
- 14. Siekiant užtikrinti Programos dermę su kitomis dailės ugdymo programomis, programos trukmė, dalyvių amžius, rengimo principai ir uždaviniai, struktūra, mokymosi formos, veiklos sritys, mokinių pasiekimai siejami su pagrindinio ir vidurinio ugdymo dailės dalyko bendrąja programa, profesinės linkmės dailės ugdymo modulių, specializuoto ugdymo krypties programa (pagrindinio ir vidurinio ugdymo kartu su dailės ugdymu programa).
- 15. Visų dėstomųjų disciplinų mokinių pažanga ir pasiekimai vertinami pažymiu, vadovaujantis Klaipėdos Adomo Brako dailės mokyklos Mokinių pažangos ir pasiekimų vertinimo tvarkos aprašu (direktorius įsakymas 2023 m. rugpjūčio 30 d. Nr. V6-4) ir Klaipėdos Adomo Brako dailės mokyklos neformaliojo vaikų švietimo pagrindinio dailės ugdymo programos piešimo, grafikos, tapybos, kompozicijos, skulptūros ir dailėtyros vertinimo kriterijais (žr. Priedas Nr. 1).

III SKYRIUS PIEŠIMAS

- 16. Piešimo paskirtis – padėti suvokti tikrovės formų įvairovę, formuoti jų perteikimo bei studijavimo (tūris, forma, proporcijos, struktūra, šviesa, šešėlis ir pan.) įgūdžius. Piešimas apima studijinį (struktūrinis, analitinis, konstruktyvinis, kompozicinis ir kt.), eskizinį bei interpretacinį piešinį.
- 17. Piešimo tikslas – ugdyti gebėjimus regimo pasaulio trimačius objektus atvaizduoti plokštumoje, naudojantis įvairiomis piešimo priemonėmis ir technikomis; įgyti kūrybinei raiškai reikalingų žinių ir įgūdžių.
- 17. Piešimo uždaviniai:
 - 17.1. suteikti žinių apie piešimo technines priemones bei jų panaudojimo galimybes, formuoti darbo jomis įgūdžius, nuosekliai įvaldyti piešimo technikas;
 - 17.2. suteikti teorinių ir praktinių žinių apie akademinio piešinio formavimo principus;
 - 17.3. mokyti analizuoti, suvokti, interpretuoti vaizduojamą objektą;
 - 17.4. lavinti pastabumą, nuosekliai formuoti ir tobulinti praktinius piešimo įgūdžius atvaizduojant natūrą, kūrybinėms idėjoms fiksuoti, ugdyti gebėjimus tikslingai naudoti plastines raiškos priemones;
 - 17.5. ugdyti kūrybiškumą bei individualų požiūrį.
- 18. Piešimo veiklos sritys:
 - 18.1. piešimo techninių priemonių pažinimas ir darbo įgūdžių jomis formavimas, nuoseklus piešimo technikų įvaldymas;
 - 18.2. trimačio vaizdo perteikimas plokštumoje, teorinis ir praktinis piešinio formavimo principų įsisavinimas;
 - 18.3. piešimo objektų studijavimas, fiksavimas, analizavimas;
 - 18.4. kūrybiškumo ir individualaus požiūrio ugdymas.
- 19. Piešimo mokymas:
 - 19.1. piešimo mokymosi trukmė – 4 metai;

- 19.2. mokomasi 3 valandas per savaitę;
 19.3. mokomasi grupėje, gali būti sudaromos mobilios grupės;
 19.4. užsiėmimai vyksta klasėse, gamtoje, muziejuose, galerijose ir kt.;
 19.5. mokoma individualizuotai, lanksčiai pritaikant piešimo užduotis, laiduojančias mokinio gebėjimų plėtotę. Siekiama ugdyti pastabumą, nestandartišką analitinį – kūrybinį mąstymą;
 19.6. pamokų metu derinamas teorinių žinių įsisavinimas su praktinių įgūdžių formavimu. Taikomi metodai – stebėjimas, fiksavimas, analizavimas, interpretavimas, vertinimas, aptarimas.
 20. Mokinių pasiekimai:

Nuostatos: siekti nuosekliai įvaldyti piešimo priemones ir technikas, bei jas savitai panaudoti. Tyrinėti, analizuoti natūrą ir žvelgti į ją piešėjo akimis. Siekti įsitraukti į piešimo procesą ir juo mėgautis. Pasitikėti savo gebėjimais. Vizualizuoti savo mintis ir idėjas piešiant	
1. Veiklos sritis - piešimo techninių priemonių pažinimas ir darbo įgūdžių jomis formavimas, nuoseklus piešimo technikų įvaldymas	
Esminis gebėjimas: sąmoningai naudotis piešimo techninėmis priemonėmis, valdyti ir rinktis piešimo technikas	
Gebėjimai	Žinios ir supratimas
1.1. Gebėti naudotis piešimo techninėmis priemonėmis ir tikslingai jas pasirinkti	1.1.1. Teisingai vartoti piešimo sąvokas ir terminologiją; 1.1.2. skirti piešimo priemones; 1.1.3. išbandyti įvairias atskirų piešimo priemonių panaudojimo galimybes, išmanyti darbo jomis specifiką
1.2. Valdyti piešimo technikas ir sąmoningai jomis naudotis	1.2.1 Skirti ir apibūdinti piešimo technikas; 1.2.2 išbandyti skirtingas piešimo technikas, išmanyti darbo jomis specifiką ir teikiamas raiškos galimybes
2. Veiklos sritis – trimačio vaizdo perteikimas plokštumoje, teorinis ir praktinis klasikinio piešinio formavimo principų įsisavinimas	
Esminis gebėjimas: suprasti piešinio formavimo principus ir sąmoningai naudotis jais	
Gebėjimai	Žinios ir supratimas
2.1. Komponuoti piešinį	2.1.1. Nusakyti pagrindinius komponavimo principus; 2.1.2. įkomponuoti objektą lape; 2.1.3. sukomponuoti objektus tarpusavyje
2.2. Nustatyti vaizduojamų objektų proporcijas ir proporcijų santykius	2.2.1. Žinoti ir taikyti empirinius proporcijų matavimo būdus; 2.2.2. nustatyti objekto proporcijas ir jas fiksuoti plokštumoje; 2.2.3. nustatyti atskirų objektų proporcijų santykius
2.3. Vaizduoti trimačius objektus ir erdvę, taikant linijinės ir toninės perspektyvos principus	2.3.1. Nusakyti centrinės ir kampinės perspektyvos principus; 2.3.2. praktiškai juos taikyti
2.4. Modeliuoti apimtinės formas ir erdvę	2.4.1. Modeliuoti ir lyginti skirtingus tonus, skirti tono niuansus; 2.4.2. tonu perteikti šviesą ir šešėlį;

	2.4.3. nusakyti kampuotų ir apvalių figūrų modeliavimo ypatybes; 2.4.4. atskleisti šviesos ir daikto formos sąveiką
2.5. Tikslingai naudoti piešimo plastinės raiškos elementus	2.5.1. Įvardinti piešimo plastinės raiškos elementus; 2.5.2. atskleisti jų naudojimo galimybes
3. Veiklos sritis - piešimo objektų studijavimas, fiksavimas, analizavimas	
Esminis gebėjimas: nuosekliai ir kūrybiškai gilinti supančios aplinkos atvaizdavimo (piešimo iš natūros) įgūdžius	
Gebėjimai	Žinios ir supratimas
3.1. Atvaizduoti įvairaus sudėtingumo natūros objektus	3.3.1. Perteikti vaizduojamo objekto konstrukciją; 3.1.1 pastebėti ir užfiksuoti esminius piešiamų objektų bruožus bei ypatybes; 3.1.2 perteikti toną, medžiagiškumą; 3.1.3 perteikti žmogaus veido ir kūno proporcijas, minimaliai išmanyti plastinę anatomiją.
3.2. Atvaizduoti objektų grupes bei erdvę	3.2.1. Sustatyti daugiaplanį konstrukcinį piešinį; 3.2.2. pastebėti ir fiksuoti objektų skirtumus (proporcijų, formos, konstrukcijos, tono, apšvietimo, paviršiaus charakterio ir pan.)
3.3. Rinkti keliamus uždavinius atitinkančius piešimo būdus	3.3.1 Išmanyti eskizinį ir studijinį piešinį. 3.3.2. skirti konstruktyvinį, interpretacinį, eksperimentinį piešinį bei žinoti jo paskirtį
3.4. Analizuoti natūrą bei piešinį (jos atvaizdą)	3.4.1 Pastebėti ir fiksuoti formos ir tono niuansus; 3.4.2. perteikti visumos ir detalės santykį; 3.4.3. lyginti natūrą ir piešinį, bei kelis piešinius tarpusavyje
4. Veiklos sritis - kūrybiškumo ir individualaus požiūrio ugdymas	
Esminis gebėjimas: kūrybiškai perteikti natūrą, tikslingai rinkti piešimo būdus, plastines priemones ir technikas	
Gebėjimai	Žinios ir supratimas
4.1. Tikslingai rinkti ir kūrybiškai naudoti piešimo priemones bei technikas	4.1.1. Pasirinkti piešimo priemones ir technikas individualiam sumanymui perteikti. 4.1.2. išbandyti eksperimentines piešimo technikas ir piešinio formavimo būdus; 4.1.3. siekti individualumo formuojant piešimo braižą.
4.2. Kūrybiškai perteikti ir interpretuoti fiksuojamą medžiagą savo darbuose	4.2.1. Susipažinti su piešimo plastinės kalbos istorine raida; 4.2.2. tinkamai pasirinkti piešimo plastinės kalbos priemones piešinio idėjai perteikti; 4.2.3. išbandyti interpretavimo būdus ir galimybes bei taikyti juos piešiant;

	4.2.4. formuoti individualų požiūrį į natūrą ir ją kūrybiškai perteikti
4.3. Dalyvauti piešinių parodose, projektuose ir pan.	4.3.1. Pritaikyti įvaldytas piešimo technikas ir priemones kūrybiniame piešime; 4.3.2. savarankiškai piešti, mokėti kelti individualius tikslus

21. Piešimo turinys:

21.1. Piešimo techninių priemonių pažinimas ir darbo įgūdžių jomis formavimas, nuoseklus piešimo technikų įvaldymas. Susipažįstama su įvairiomis piešimo priemonėmis (pieštukas, grafitas, anglis, sepija, kreida, trintukas, tušas, flomasteris ir pan.), išbandomos įvairios jų naudojimo galimybės ir nuosekliai formuojami darbo jomis įgūdžiai. Išbandomos ir įvaldomos įvairios sausos ir šlapios piešimo technikos. Susipažįstama su netradicinėmis piešimo priemonėmis ir eksperimentinėmis technikomis.

21.2. Trimačio vaizdo perteikimas plokštumoje, teorinis ir praktinis piešinio formavimo principų įsisavinimas.

Susipažįstama su piešimo plastinės kalbos elementais (taškas, linija, dėmė, štrichas), jų panaudojimo galimybėmis. Mokomasi nustatyti piešiamo objekto bei jo dalių proporcijas, atskirų objektų dydžių santykį. Susipažįstama su klasikineis komponavimo principais (piešimo lapo geometrija, erdvės dalinimas, simetrijos ašys, optinis centras ir jų sąveika), linijine perspektyva (horizontas, žiūrėjimo taškas, centrinė ir kampinė perspektyva, fokusų taškai) ir tonine perspektyva. Mokomasi modeliuoti skirtingus tonus bei juos niuansuoti, plečiama tonų skyrimo geba. Mokomasi modeliuoti kampuotas ir apvalias formas, perteikti šviesą ir šešėlį, suprasti formos ir šviesos tarpusavio sąveiką. Susipažįstama su klasikinio piešimo proceso metodine eiga, piešinio tolygaus formavimo principas, viso proceso metu išlaikant piešiamo objekto komponavimo, konstravimo, proporcijų perteikimo ir plastinės struktūros visumą.

21.3. Piešimo objektų studijavimas, fiksavimas, analizavimas. Piešiami įvairaus sudėtingumo natūros objektai, pradedant nuo elementarių geometrinių figūrų palaipsniui pereinant prie sudėtingesnių skirtingų medžiagų ir įvairių paviršių daiktų piešimo. Mokomasi suprasti vaizduojamo objekto konstrukciją, perteikti toną, jo niuansus, medžiagiškumą, tekstūrą, faktūrą, minkštų ir kietų kūnų paviršių, pastebėti ir užfiksuoti esminius piešiamų objektų bruožus bei ypatybes. Mokomasi piešti sudėtingus objektus, gamtines ir architektūrines formas bei objektų grupes perteikiant erdvę (natiurmortas, interjeras, architektūrinių objektų piešiniai, architektūrinis peizažas). Įgyjama bendrųjų žinių apie žmogaus anatomiją, galvos ir figūros proporcijas bei konstrukciją. Siekiama nuosekliai analizuoti natūrą, lyginti ją ir piešinį, suvokti piešiamų objektų formos esmę, pastebėti niuansus. Piešiami eskiziniai, studijiniai, interpretaciniai, mintini piešiniai.

21.4. Kūrybiškumo ir individualaus požiūrio ugdymas. Atsižvelgiant į mokinio psichologinių/fiziologinių ypatybių, formuojami individualūs piešimo technikos įgūdžiai, susipažįstama su piešimo plastinės kalbos istorine raida ir eksperimentiniais piešimo būdais. Skatinama kūrybiškai naudotis piešimo plastinės ir techninės kalbos priemonėmis, eksperimentuoti. Mokomasi piešiniuose interpretuoti fiksuojamą medžiagą. Formuojami savarankiško piešimo įgūdžiai, individuali meninė raida.

IV SKYRIUS TAPYBA

22. Tapybos paskirtis – pažinti spalvų savybes ir jų, bei tapybos priemonių, technikų, plastinės raidos pagalbą, įvaizdinti regimąjį ar vaizduotės pasaulį, abstrakčias idėjas.

23. Tapybos tikslas – ugdyti tapybos plastinės raidos, medžiagų, priemonių, spalvos galimybių išmanymą bei praktinius tapymo įgūdžius studijiniuose ir kūrybiniuose darbuose.

24. Tapybos uždaviniai:

- 24.1. suteikti žinių apie tapybos medžiagų bei priemonių technines ir tapybos plastinės kalbos galimybes, jų panaudojimo įvairovę;
- 24.2. suteikti žinių apie teorines, istorines, sociokultūrines, psichoemocines spalvos bei spalvinių derinių pažinimo, suvokimo ir praktinio naudojimo galimybes, lavinti spalvų atpažinimo gebą;
- 24.3. mokyti analizuoti, suvokti, vertinti, interpretuoti vaizduojamą objektą spalviniu - tapybiniu požiūriu, kūrybiškai naudoti tapybos plastinės kalbos elementus;
- 24.4. nuosekliai formuoti ir tobulinti tapymo įgūdžius, lavinti gebėjimus sąmoningai ir originaliai naudoti plastines raškos priemones;
- 24.5. ugdyti kūrybiškumą bei individualų požiūrį.
25. Tapybą sudaro šios veiklos sritys:
- 25.1. žinių apie tapybos medžiagų ir priemonių technines galimybes bei tapybos plastinės kalbos elementus įgijimas bei taikymas praktikoje;
- 25.2. spalvų ir spalvinių derinių suvokimo, gebėjimo juos perteikti ir tikslingai naudoti ugdymas;
- 25.3. nuoseklus tapymo įgūdžių formavimas;
- 25.4. kūrybiškumo ir individualaus požiūrio ugdymas.
26. Tapybos mokymas:
- 26.1. tapybos mokymosi trukmė – 4 metai;
- 26.2. mokomasi 3 valandas per savaitę;
- 26.3. mokomasi grupėje, gali būti sudarytos mobilios grupės;
- 26.4. užsiėmimai organizuojami klasėse, gamtoje, muziejuose, galerijose ir kt.;
- 26.5. teorija derinama su praktinių įgūdžių formavimu. Mokoma(si) stebėti, analizuoti, fiksuoti, interpretuoti, suprasti, vertinti;
- 26.6. mokoma individualizuotai, lanksčiai pritaikant tapybos užduotis, laiduojančias mokinio gebėjimų plėtotę. Siekiama ugdyti nestandartišką kūrybinį, kritinį mąstymą;
- 26.7. derinami informaciniai (aiškinimas, pasakojimas, demonstravimas), kūrybiniai (laisvas tapymas, bandant technines dažų ir priemonių savybes, improvizacinis tapymas, bandant plastines galimybes, greitas ir studijinis tapymas, remiantis natūros stebėjimu ar vaizduote) ir patariamieji (tapomos natūros analizė, patarimai visai mokinių grupei ir individualiai kiekvienam mokiniui, individualūs ir grupiniai tapomų paveikslų aptarimai, iš(si)aiškinant esmines klaidas ir įvertinant asmeninius pasiekimus) metodai.
27. Mokinių pasiekimai:

Nuostatos: suvokti regimąjį bei vaizduotės pasaulį, kaip spalvų ir spalvinių derinių reiškimosi erdvę. Pažinti ir skirti tapybos technikas bei gebėti jomis naudotis. Suprasti, analizuoti ir vertinti klasikinės bei šiuolaikinės tapybos kūrinius ir procesus, reikšti asmeninę nuomonę apie juos. Realizuoti kūrybines idėjas, tinkamai pasirenkant raškos būdus ir tapybines priemones. Formuoti ir tobulinti individualią plastinę kalbą, subjektyvų analitinį ir emocinį santykį su tapybos objektu	
1. Veiklos sritis - žinių apie tapybos medžiagų ir priemonių technines galimybes bei tapybos plastinės kalbos elementus įgijimas bei taikymas praktikoje	
Esminis gebėjimas: įvaldyti tapybos technikas ir tapymo būdus, įsisavinti pagrindinę tapybos plastikos terminiją, naudoti tapybos plastinės raškos elementus	
Gebėjimai	Žinios ir supratimas
1.1. Įvaldyti skirtingas tapymo medžiagas, priemones ir būdus	1.1.1. Atpažinti ir skirti tapybos technikas; 1.1.2. pasirinkti tapymui reikalingas medžiagas, priemones bei tapymo būdus; 1.1.3. skirti pagrindinių dažų (akvarelė, guašas, akrilas, aliejus,) tapybines ir technologines savybes.

1.2. Naudoti tapybos plastinės kalbos elementus	1.2.1. Skirti tapybos plastinės raiškos elementus; 1.2.2. atskleisti jų naudojimo galimybes.
2. Veiklos sritis - spalvų ir spalvinių derinių suvokimo, gebėjimo juos perteikti ir tikslingai naudoti ugdymas	
Esminis gebėjimas: tikslingai naudoti spalvą ir spalvinius derinius – pagrindinę tapybos išraiškos priemonę – vaizduojant natūrą ir kuriant	
Gebėjimai	Žinios ir supratimas
2.1. Naudotis spalvotyro žiniomis tapant	2.1.1. Naudoti pagrindinius spalvotyro terminus: spalvų ratą, spalvų gaublį ir achromatinius jo pjūvius, pagrindinių ir papildomų spalvų priešpriešas, pagrindinius spalvų ir tonų kontrastų bei indukcijos principus, spalvų optinio ir mechaninio maišymo(si) galimybes, skirti šiltų - šaltų spalvų ir atspalvių gamas; 2.1.2. sąmoningai naudotis spalvos teorijos ir istorijos žiniomis analizuojant tapybos ar kitą kūrinį.
2.2. Spalvą analizuoti atsietai nuo objekto – kaip vizualinę, tapybinę, sąlyginę savybę	2.2.1. Įvardinti ne daiktines, bet spalvines - tapybines natūros savybes; 2.2.2. apibūdinti spalvinius derinius.
3. Veiklos sritis - nuoseklus tapymo įgūdžių formavimas	
Esminis gebėjimas: nuosekliai ir kūrybiškai gilinti tapymo įgūdžius	
Gebėjimai	Žinios ir supratimas
3.1. Tapyti natiurmortą, peizažą, portretą, figūrą	3.1.1. Įvardinti spalvotyro, tapybos plastikos elementų ir kompozicijos taikymo galimybes; 3.1.2. stebėti ir analizuoti tapomą objektą ar objektų grupes
3.2. Tapybinėmis priemonėmis vaizduoti formą, apimtį, medžiagiškumą, šviesą, erdvę	3.2.3. Atpažinti formas, šviesos, erdvės, medžiagiškumo perteikimo būdus; 3.2.4. apibūdinti skirtingų kultūrinių epochų tikrovės suvokimo ir vaizdavimo tapybos priemonėmis būdus
3.3. Perteikti asmeninį (emocinį, loginį ar kt.) santykį su tapomu objektu	3.3.1. Įvardinti natūros spalvinę nuotaiką; 3.3.2. apibūdinti vaizduojamo objekto tapybinį charakterį
4. Veiklos sritis - kūrybiškumo ir individualaus požiūrio ugdymas	
Esminis gebėjimas: mokėti sąmoningai ir kūrybiškai naudoti ir jungti tarpusavyje tapybinės kalbos elementus	
Gebėjimai	Žinios ir supratimas
4.1. Analizuoti tikrovę ir rasti meninės raiškos bei tapymo technikos būdus jai transformuoti į tapybos kūrinį	4.1.1. Įvardinti koliažo, asambliažo, mišrių ir kompiuterinių technikų bei vaizdo kūrimo netradicinėmis priemonėmis galimybes; 4.1.2. pastebėti tapybos plastinės kalbos elementus meno kūrinuose
4.2. Naudotis spalvotyro bei spalvos istorinės raidos žiniomis kuriant individualią spalvinę	4.2.1. Apibrėžti pagrindinius istorinius spalvos ir spalvinių derinių suvokimo etapus;

gamą, ieškoti originalių spalvinių derinių bei eksperimentuoti spalvų galimybėmis tapant	4.2.2. įvardinti teorinius, istorinius, socialinius, emocinius, dvasinius spalvos sampratos aspektus, ir praktinio naudojimo galimybes
4.3. Tikslingai jungti, kombinuoti ir manipuluoti pavieniais plastikos elementais bei jų grupėmis, gebėti juos kūrybiškai naudoti idėjos arba impulso, emocijos įprasminimui	4.3.1. Apibūdinti pavienių raiškos priemonių ir jų kombinacijų ypatumus ir galimybes; 4.3.2. atpažinti klasikinės, modernizmo, postmodernizmo tapybos plastinės kalbos ypatybes; 4.3.3. analizuoti kitų vizualiųjų menų plastikos elementų panaudojimo tapyboje galimybes; argumentuoti savo ieškojimų pobūdį ir eksperimentinių technikų tikslumą
4.4. Dalyvauti parodose, projektuose ir pan.	4.4.1. Kelti individualius tikslus savarankiškai tapant; 4.4.2. apibūdinti, analizuoti, vertinti, interpretuoti savo ir kitų tapybos darbus, technologinius ir kūrybinius eksperimentus, suvokti juos skirtinguose kontekstuose

28. Rekomenduojamas tapybos turinys:

28.1. žinių apie tapybos medžiagų ir priemonių technines galimybes bei tapybos plastinės kalbos elementus įgijimas bei taikymas praktikoje. Susipažįstama su pagrindiniais tapybos plastinių bei techninių priemonių terminais, su įvairiais tapybiniais dažais (akvarelė, akrilas, tempera, aliejus ir pan.), jų techninėmis savybėmis bei tapybinėms galimybėms, jiems naudoti skirtomis priemonėmis;

28.2. spalvų ir spalvinių derinių suvokimo, gebėjimo juos perteikti ir tikslingai naudoti ugdymas. Pažintis su spalvotybės terminija ir pagrindais, spalvinių derinių suvokimo ir praktinio naudojimo tapyboje raida. Teorinės žinios nuosekliai gilinamos ir betarpiškai įtvirtinamos praktinėmis užduotimis;

28.3. Nuoseklus tapymo įgūdžių formavimas. Mokomasi analizuoti ir suprasti vaizduojamų objektų arba jų grupių tapybinės interpretacijos galimybes. Nuosekliai vystomi regimosios tikrovės perkūrimo tapybinėmis priemonėmis gebėjimai (šviesa, šešėlis, kontrastas, niuansas, linijinė ir/ar spalvinė perspektyva, formos ir erdvės modeliavimas tonu ir/ar spalva, detalizacija ir apibendrinimas, medžiagiškumas). Formuojami ir tobulinami tapymo kalbos įgūdžiai (tapybiškumas/dekoratyvumas/grafiškumas, koloritas, spalviniai santykiai, apšvietimo charakteris, spalvinės dėmės dydžio ir formos svarba, potėpis ir faktūra) tapant natūrmortą, peizažą, portretą, pusfigūrę ar figūrą ir atliekant vis sudėtingesnes medžiagines natūros vaizdavimo (skaidrumas, blizgumas, atspindys, ir pan.) ir tikslines (šviesa, forma, erdvė ir pan.) užduotis;

28.4. Kūrybiškumo ir individualaus požiūrio ugdymas. Skatinamas domėjimasis šiuolaikiniais tapybos procesais, analitinis ir kontekstualus jų vertinimas, gretinimas su asmeniniais kūrybiniais siekiais; improvizacija, individualumas, meninis ir techninis eksperimentavimas. Formuojama stilistinė tapybos kalba (asmeninė spalvinė sistema, tapysenos maniera, ritmika, spalvinis ir prasminis akcentavimas, subjektyvi erdvėvoka) ir gebėjimas sąmoningai naudoti specifines plastines priemones bei jų derinius tapomame paveiksle, suprasti jų psichoemocinio poveikio galią.

V SKYRIUS SKULPTŪRA

29. Skulptūros paskirtis – ugdyti erdvinės formos suvokimą, įgyti jos kūrimo pagrindus. Skulptūra apima lipdybą, konstravimą, erdvinę plastiką, erdvinės formos kompoziciją, skulptūrinės formos ir objektus, skulptūrinės instaliacijas, ir kt. Skulptūra gali būti keičiama kitais erdvinės formos kūrimo principų suvokimą ugdančiais dalykais (keramika, erdvinio dizainu ar pan.).

30. Skulptūros tikslas – ugdyti gebėjimus suvokti, atrasti ir kurti erdvinius objektus trimatėje erdvėje ir projekcijose, tam panaudojant įvairias priemones. Įgyti skulptūrinių žinių bei įgūdžių, reikalingų kūrybinei raiškai.

31. Skulptūros uždaviniai:

31.1. suteikti skulptūros plastinės struktūros, technikų ir technologijų teorinių bei praktinių žinių;

31.2. lavinti pastabumą, derinti jį su taktiliniu jautrumu bei struktūrine erdvinės formos kūrimo logika;

31.3. išmokyti skulptūrinėmis priemonėmis atvaizduoti aplinkos objektus erdvėje;

31.4. praktiškai taikyti erdvinės raiškos įgūdžius;

31.5. atskleisti įvairialypės formos suvokimo ir naudojimo mene bei gyvenime galimybes;

31.6. ugdyti kūrybiškumą bei individualų požiūrį.

32. Skulptūros veiklos sritys:

32.1. žinių apie skulptūros medžiagų ir priemonių technines galimybes bei skulptūrinės plastinės kalbos elementus įgijimas;

32.2. formos suvokimo ugdymas;

32.3. nuoseklus erdvinės formos ir formos plastikos kūrimo įgūdžių lavinimas, atvaizduojant natūros objektus;

32.4. kūrybiškumo ir individualaus požiūrio ugdymas.

33. Skulptūros mokymas:

33.1. mokymosi trukmė – 4 metai;

33.2. mokomasi 3 valandas per savaitę;

33.3. mokomasi grupėmis, naudojant individualizuotą mokymą, lanksčiai pritaikant užduotis, geriausiai atitinkančias mokinio gebėjimų poreikius bei plėtotę.

33.4. pamokų metu derinamos teorinės žinios su praktiniais įgūdžiais. Taikomi nuoseklūs mokymo(si) metodai – stebėjimas, fiksavimas, medžiagos ir technologijos įvaldymas, analizavimas, interpretavimas, eksperimentas, vertinimas, aptarimas.

34. Mokinių pasiekimai:

Nuostatos: Materializuoti plastinės idėjas kuriant erdvinės formos ir formuojant erdvę. Gilinti formos ir erdvės suvokimą. Siekti tikslingai taikyti formos kūrimo būdus kūrybinėse užduotyse. Pažinti, tikslingai praktikoje pasirinkti medžiagas, darbo priemones, technikas ir technologijas. Sieti formą, idėją, funkciją, medžiagą ir erdvę. Įprasminti savo idėjas formos srityje	
1. Veiklos sritis - žinių apie skulptūros medžiagų ir priemonių technines galimybes bei skulptūrinės plastinės kalbos elementus įgijimas	
Esminis gebėjimas: skirti skulptūros technikas ir formos kūrimo būdus, įsisavinti pagrindinę skulptūrinės plastikos terminiją, naudoti skulptūros plastinės raiškos elementus	
Gebėjimai	Žinios ir supratimas
1.1. Įvaldyti skirtingas skulptūros medžiagas, priemones ir formos kūrimo būdus	1.1.1. Atpažinti ir skirti skulptūros technikas;
	1.1.2. įvardinti technologiškai reikalingas medžiagas, priemones bei formos kūrimo būdus;

	1.1.3. įvardinti pagrindinių medžiagų skulptūrinės ir technologinės savybes, išmanyti darbo jomis ypatumus ir galimybes; 1.1.4. giliau išmanyti lipdybos technikas bei keramikos technologiją; 1.1.5. įvardinti objekto mechaninės kopijos atlikimo būdus, priemones ir technologijas
1.2. Apibūdinti skulptūros plastinės raiškos priemones ir jas taikyti	1.2.1. Taisyklingai vartoti skulptūros sąvokas ir terminologiją; 1.2.2. skirti skulptūros plastinės raiškos priemones; 1.2.3. nusakyti jų naudojimo galimybes
2. Veiklos sritis - formos suvokimo ugdymas	
Esminis gebėjimas: tikslingai naudoti formą, jos plastiką atvaizduojant natūrą ir kuriant	
Gebėjimai	Žinios ir supratimas
2.1. Sieti formą, idėją, funkciją ir medžiagą	2.1.1. Skirti formų charakterius ir žinoti jų panaudojimo idėjai perteikti galimybes; 2.1.2. įvardinti formos ir funkcijos tarpusavio priklausomybę. 2.1.3. taikyti funkcionalaus objekto kūrimo metodiką. 2.1.4. atskleisti medžiagos, formos ir formos plastikos tarpusavio priklausomybę
2.2. Sieti formą ir erdvę	2.2.1. Nusakyti erdvės ir skulptūrinio objekto santykį; 2.2.2. parinkti skulptūriniam objektui tinkamą vietą erdvėje; 2.2.3. apibūdinti, kaip skulptūrinėmis struktūromis apvaldyti erdvę
2.3. Formą analizuoti atsietai nuo objekto	2.3.1. Įvardinti objekto formos savybes; 2.3.2. apibūdinti formos ir spalvos santykį; 2.3.3. apibūdinti formos ir paviršiaus (faktūros) santykį
3. Veiklos sritis - nuoseklus erdvinės formos ir formos plastikos kūrimo įgūdžių lavinimas, atvaizduojant natūros objektus	
Esminis gebėjimas: nuosekliai ir kūrybiškai gilinti skulptūrinės raiškos (lipdymo) įgūdžius	
Gebėjimai	Žinios ir supratimas
3.1. Atvaizduoti įvairaus sudėtingumo natūros objektus	3.1.1. Perteikti objekto skulptūrinių masių proporcijas bei sustatymą; 3.1.2. atskleisti vaizduojamo objekto vidinę konstrukciją; 3.1.3. išskirti ir perteikti esminius lipdomų objektų bruožus, formos išraiškingumą; 3.1.4. perteikti žmogaus veido ir kūno proporcijas, Taikyti bent minimalias plastinės anatomijos žinias
3.2. Lipdyti reljefą, apvalią skulptūrą	3.2.1. Įvardinti reljefo ir apvalios skulptūros rūšis;

	3.2.2. paaiškinti erdvinio objekto vaizdavimo reljefe ir apvalioje skulptūroje specifinius skirtumų išmanymą
3.3. Skulptūrinėmis priemonėmis perteikti formą, formos ir paviršiaus charakterį, faktūrą medžiagiškumą, erdvę	3.3.1. Taikyti formos, faktūros, medžiagiškumo, erdvės, perteikimo būdus. 3.3.2. įvardinti skirtingų kultūrinių epochų tikrovės suvokimo ir vaizdavimo būdus skulptūros priemonėmis
3.4. Lavinti pastabumą, natūros ir nulipdyto objekto analizavimo bei lyginimo įgūdžius	3.4.1. Pastebėti ir perteikti formos niuansus; 3.4.2. atskleisti visumos ir detalės santykį; 3.4.3. mokėti apibendrinti formą; 3.4.4. analizuoti natūrą ir užfiksuotą vaizdą
3.5. Perteikti asmeninį (emocinį, loginį ar kt.) santykį su vaizduojamu objektu	3.5.1. Įvardinti vaizduojamo objekto nuotaiką; 3.5.2. apibūdinti objekto charakterį
4. Veiklos sritis - kūrybiškumo ir individualaus požiūrio ugdymas	
Esminis gebėjimas: sąmoningai ir kūrybiškai naudoti skulptūrinės raiškos priemones, siekiant meninio rezultato	
Gebėjimai	Žinios ir supratimas
4.1. Demonstruoti individualius skulptūrinės plastikos ir technikos(ų) įgūdžius	4.1.1. Įvardinti individualaus meninio braižo požymius; 4.1.2. įvardinti klasikines ir eksperimentines skulptūros technikas, vaizdo kūrimo netradicinėmis priemonėmis galimybes; 4.1.3. argumentuoti savo ieškojimų pobūdį ir eksperimentinių technikų tikslumą
4.2. Sąmoningai interpretuoti ir transformuoti formas norimai idėjai išreikšti	4.2.1. Taikyti skirtingus interpretavimo būdus, išmanyti jų teikiamas galimybes; 4.2.2. argumentuoti savo pasirinkimą vaizduoti (ne)akademinėmis formomis, formuluoti idėjas; 4.2.3. eksperimentuoti ieškant tinkamos formos plastikos
4.3. Tikslingai jungti skulptūrinės ir kitų dailės sričių plastinės kalbos elementus, gebėti juos kūrybiškai panaudoti idėjos įprasminimui	4.3.1. Įvardinti klasikinės, modernizmo, postmodernizmo skulptūros stilistines plastinės kalbos savybes; 4.3.2. analizuoti kitų vizualiųjų menų plastikos elementų panaudojimo skulptūrinėje raiškoje galimybes
4.4. Dalyvauti parodose, projektuose ir pan.	4.4.1. Apibūdinti, analizuoti, vertinti, interpretuoti savo ir kitų skulptūrinės raiškos darbus; 4.4.2. apibūdinti konteksto svarbą; 4.4.3. mokėti kelti individualius tikslus savarankiškai kuriant

35.Rekomenduojamas skulptūros turinys:

35.1. Žinių apie skulptūros medžiagų ir priemonių technines galimybes bei skulptūrinės plastinės kalbos elementus įgijimas. Susipažįstama su skulptūrinių medžiagų įvairove. Išbandomos darbo su jomis priemonės bei mokomasi formos kūrimo būdų. Mokoma lipdybos ir molio formavimo įgūdžių bei keramikos technologijos žinių. Pagal galimybes susipažįstama su įvairiais konstravimo, medžiagų plastiškumo ir transformacijos, liejimo, gremžimo-skaptavimo ir kt. technologiniais procesais. Supažįstama su skulptūros plastinėsraiškos elementais ir priemonėmis (plokštuma, reljefas, paviršius/faktūra, erdvinė struktūra, forma, masė, konstrukcija);

35.2. formos suvokimo ugdymas. Gilinamasi į skulptūrinio objekto vidinę ir stilistinę struktūrą, konstrukciją. Mokomasi objekto kopijos atlikimo ir interpretacijos technikų. Gilinamasi į medžiagos, formos ir formos plastikos tarpusavio priklausomybę, formos ir spalvos, formos ir ją supančios erdvės, formos ir funkcijos santykį;

35.3. nuoseklus erdvinės formos ir formos plastikos kūrimo įgūdžių lavinimas, atvaizduojant natūros objektus. Analizuojamos geometrinės formos ir jų tarpusavio sąveika bei gamtos formos. Susipažįstama su žmogaus veido ir figūros bendrosiomis proporcijomis, kūno dalių skulptūrinė plastika ir konstrukcija, gilinasi į įvairių medžiagų skulptūrinės ir technologinės savybes. Siekiama lipdybos ir/ar kitokių formos konstravimo būdų išraiškingumo;

35.4. kūrybiškumo ir individualaus požiūrio ugdymas. Formuojamas individualus meniškumo, plastinės interpretacijos vidinis poreikis tikslingam plastinių ir techninių raiškos priemonių panaudojimui vaizduojamojo objekto charakteristikoms ir/ar idėjai atskleisti. Skatinamas technologinis eksperimentavimas, tarpdiscipliniškumas, individualaus braižo paieškos.

VI SKYRIUS KOMPOZICIJA

36. Kompozicijos paskirtis – supažindinti mokinius su dailės kūrinio kūrimo sisteminiais principais, formuoti plastinių idėjų vizualizavimo įgūdžius, ugdyti nestandartišką kūrybinį kritinį mąstymą.

37. Kompozicijos tikslas – ugdyti gebėjimus suvokti ir kurti meninį vaizdą, tikslingai pasirenkant individualius raiškos būdus, priemones, dailės sritis.

38. Kompozicijos mokymo uždaviniai:

38.1. suteikti teorinių ir praktinių žinių apie komponavimo pagrindus, kompozicijos rūšis, ypatybes, kūrimo principus;

38.2. supažindinti su atskirų dailės šakų meninio vaizdo kūrimo specifika;

38.3. nuosekliai lavinti individualią meninę raišką, gebėjimus pasirinkti ir taikyti plastines raiškos priemones;

38.4. formuoti vizualinę pasaulėžiūrą, suvokiant, analizuojant, vertinant, interpretuojant vizualumą, savo ir kitų kūrybos procesą bei rezultatus.

38.5. ugdyti kūrybiškumą bei individualų požiūrį.

39. Dalykas apima komponavimo pagrindus, klasikinių ir šiuolaikinių dailės šakų kompoziciją.

40. Kompozicijos veiklos sritys:

40.1. formaliųjų komponavimo pagrindų įsisavinimas;

40.2. sisteminių kompozicijos kūrimo principų pažinimas;

40.3. pasirinktos dailės šakos kūrybinių principų įsisavinimas, individualių raiškos formų paieškos.

41. Kompozicijos mokymas:

41.1. mokymosi trukmė – 4 metai;

41.2. kompozicijos mokomasi 1 valandą per savaitę.

41.3. teorija derinama su praktinių įgūdžių formavimu. Mokoma individualizuotai, lanksčiai pritaikant užduotis, laiduojančias mokinio gebėjimų plėtotę;

41.4. Užsiėmimai organizuojami klasėse, gamtoje, muziejuose, galerijose ir kt.

42. Mokinių pasiekimai:

Nuostatos: Domėtis, kaip tikslingai taikyti kompozicinėsraiškos elementus, priemonės, o taip pat kompozicijos sisteminius principus kūrybinėse užduotyse.	
Siekti pažinti, tikslingai pasirinkti ir taikyti praktikoje medžiagas, darbo priemonės, technikas ir technologijas. Skirti prasmę nuo reikšmės. Norėti realizuotis kūrybinėje veikloje ir rasti jai vietas savo asmeniniame gyvenime. Atsakingai žiūrėti į kūrybą	
1. Veiklos sritis - formaliųjų komponavimo pagrindų įsisavinimas	
Esminis gebėjimas: naudoti kompozicinėsraiškos priemonės bei sisteminius principus kuriant	
Gebėjimai	Žinios ir supratimas
1.1. Naudoti plastinėsraiškos elementus, taikant kompozicinesraiškos priemonės	1.1.1. Taikyti kompozicinėsraiškos elementus (taškas ir linija, dėmė, šviesa ir šešėlis, spalva ir tonas). 1.1.2. įvardinti ir paaiškinti kompozicinėsraiškos priemonės (dydis, proporcijos ir orientacija, simetrija, asimetrija ir dissimetrija, statika ir dinamika, kontrastas, niuansas ir tapatybė, ritmas ir ornamentas) ir jų panaudojimo galimybes
1.2. Gebėti kurti skirtingo pobūdžio kompozicijas	1.2.1. Analizuoti klasikinės kompozicijos rūšis pagal kompozicinių elementų išdėstymą bei pagal santykį su regimuoju pasauliu; 1.2.2. apibūdinti kompozicijų rūšis.
2. Veiklos sritis - sisteminių kompozicijos kūrimo principų pažinimas	
Esminis gebėjimas: naudoti sisteminius komponavimo principus kuriant	
Gebėjimai	Žinios ir supratimas
2.1. Komponuoti, taikant kompozicijos sisteminius principus	2.1.1. Plėtoti temą, vystyti siužetą; 2.1.2. atskleisti įvairias nuotaikas; 2.1.3. atrasti individualumo elementus plastinėje kalboje; 2.1.4. įvardinti stilizacijos ypatumus, plastiškai interpretuoti vizualumą; 2.1.5. suprasti simbolių semantinę struktūrą, mokėti pritaikyti ją praktikoje; 2.1.6. suprasti funkcionalumo ir kūrinio plastikos sąryšį; 2.1.7. įvardinti įvairius santykio su aplinka aspektus; 2.1.8. taikyti stilistinės visumos formavimo principus. 2.1.9. paaiškinti subjektyvumo įtaką kūrybai; 2.1.10. vystyti idėją formuluojant sumanymo esmę, išsikeliant koncepciją; 2.1.11. atskleisti konteksto svarbą, 2.1.12. sąmoningai orientuotis vertybinėse kategorijose; 2.1.13. išreikšti ideologiją
3. Veiklos sritis - pasirinktos dailės šakos kūrybinių principų įsisavinimas, individualiųraiškos formų paieškos	

Esminis gebėjimas: įgyvendinti idėjas, tikslingai panaudojant kompozicines raiškos priemones, medžiagas bei technikas	
Gebėjimai	Žinios ir supratimas
3.1. Tikslingai naudoti kompozicijos teorijos žinias ir įgytus praktinius įgūdžius, pasirinktos dailės srities kūriniai sukurti	3.1.1 Išvardinti dailės šakas, apibūdinti jų raiškos skirtumus ir teikiamas galimybes; 3.1.2. susipažinti su pasirinktos dailės šakos technines ir plastines raiškos savybes, jų panaudojimo galimybes bei būdus; 3.1.3. išbandyti pasirinktos dailės šakos klasikinės bei eksperimentinės technikas; 3.1.4. žinoti pasirinktos dailės šakos plastinės kalbos istorinę raidą; 3.1.5. analizuoti pasirinktos dailės šakos kompozicinę specifiką.
3.2. Vizualiai reikšti asmenines menines idėjas, ieškoti individualių raiškos formų	3.2.1. įvardinti idėjos ir medžiagos santykio, įvairialypių kūrinio ir aplinkos santykio aspektų, stilistinės visumos, autoriaus – kūrinio – žiūrovo subjektyvaus santykio, vertybinės orientacijos, ideologijos ir kt. klausimų svarbą kuriant; 3.2.2. atskleisti klasikinės, modernizmo, postmodernizmo plastinės kalbos savybes
3.3. Dalyvauti parodose, projektuose ir pan.	3.3.1. Reikšti kūrybines iniciatyvas, formuluoti asmeninius meninius tikslus; 3.3.2. argumentuoti savo ieškojimų pobūdį ir eksperimentinių technikų tikslingumą.

43. Rekomenduojamas kompozicijos turinys:

43.1. Formaliųjų komponavimo pagrindų įsisavinimas. Supažįstama su bendrais komponavimo principais, kompozicijos raiškos elementais (taškas ir linija, dėmė, šviesa ir šešėlis, spalva ir tonas) ir priemonėmis (statika, dinamika, simetrija ir kt.), rūšimis pagal kompozicinių elementų išdėstymą (uždara, atvira ir kt.) bei pagal santykį su regimuoju pasauliu (siužetinė, abstrakti, ir pan.).

43.2. Sisteminių kompozicijos kūrimo principų pažinimas. Mokoma komponuoti naratyvo ar idėjos pagrindu. Analizuojami kompozicijos kūrimo sisteminiai principai, ritmika, vaizdo kadravimo ir prasminių momentų akcentavimo mechanizmai, objekto ir funkcijos sąsajos, ryšys tarp objekto ir ženklo, reikšmės ir prasmės, stilizavimo, stilistinės vienovės kūrimo būdai, konteksto, vertybinės orientacijos klausimai.

43.3. Pasirinktos dailės šakos kūrybinių principų įsisavinimas, individualių raiškos formų paieškos. Gilinamasi į atskirų dailės šakų komponavimo ypatumus, vaizdavimo būdus, technines galimybes. Susipažįstama su klasikinėmis bei eksperimentinėmis technikomis, pasirinktos dailės šakos plastinės kalbos istorine raida. Mokomasi pasirinktos dailės šakos plastinių ir techninių raiškos priemonių įvaldymo, sprendžiant kylančius idėjos ir medžiagos, kūrinio ir aplinkos, autoriaus – kūrinio – žiūrovo santykio, stilistinės visumos, vertybinės orientacijos, ideologijos ir kt. klausimus. Skatinama ieškoti, įtvirtinti, analizuoti, pagrįsti, vertinti individualias ir grupines raiškos formas.

VII SKYRIUS DAILĖTYRA

44. Dailėtyros paskirtis - supažindinti su dailės, architektūros istorine raida, kūriniais

istoriniu ir kultūriniu kontekstu, dailės rūšimis, žanrais ir vizualinės kalbos pagrindais, formuoti individualų mokinio santykį su kūriniu, ugdyti gebėjimą vertinti. Dailėtyra apima dailės istoriją, teoriją (stiliai, žanrai, meninės raiškos priemonės ir kt.), kritiką (kūrinio ir jo aplinkos analizė, interpretacija, vertinimas).

45. Dailėtyros tikslas – ugdyti visuminį meno reiškinių suvokimą, suteikiant dailės istorijos, teorijos, kritikos žinias, kūrinio analizės ir vertinimo įgūdžius, formuojant individualų santykį su meno kūriniu ar reiškiniu.

46. Dailėtyros uždaviniai:

46.1. suteikti teorinių žinių apie dailės rūšis, žanrus, stilius, vizualinės kalbos elementus;

46.2. supažindinti su Lietuvos ir pasaulio kultūriniu paveldu bei šiuolaikiniais meniniais reiškiniais, atskleisti skirtingą vizualinių reiškinių prigimtį ir įvairialypius jų vaidmenis konkrečiuose sociokultūriniuose kontekstuose;

46.3. išmokyti analizuoti, interpretuoti, vertinti kūrybos rezultatus.

47. Dailėtyros veiklos sritys:

47.1. teorinių žinių apie vizualinės kalbos elementus įgijimas;

47.2. meno kūrinių, dailės ir architektūros istorinės raidos procesų pažinimas;

47.3. vizualiųjų reiškinių analizavimas, interpretavimas ir vertinimas.

48. Dailėtyros mokymas:

48.1. dailėtyros mokomasi 1 valandą per savaitę

48.2. mokymosi trukmė – 4 metai;

48.3. Mokomasi grupėje, gali būti sudarytos mobilios grupės;

48.4. užsiėmimai organizuojami klasėse, muziejuose, galerijose, parodose, dailininkų studijose, bibliotekose ir kt., suteikiama galimybė naudotis įvairiais informaciniais šaltiniais;

48.5. derinami informaciniai ir kūrybiniai ir kt. ugdymo metodai, užduotys atliekamos individualiai ir grupėmis, ugdomas mokinių kritinis mąstymas, gebėjimai argumentuoti, ieškoti, atrinkti ir vertinti informaciją.

49. Mokinių pasiekimai:

Nuostatos: Žvelgti į dailės ir architektūros istoriją kaip į vieną esminių dvasinės veiklos fiksacijų. Ieškoti idėjų įvairių epochų ir stilių meno kūriniuose. Toleruoti skirtingas meno apraiškas bei ieškojimus. Gilintis į meno sampratų atsiradimą ir prasmę, kritiškai ir kontekstualiai vertinti meno ir vizualumo poveikį visuomeninei sąmonei. Ugdyti toleranciją kitoms kultūroms ir skirtingiems požiūriams. Gerbti ir saugoti savo krašto tradicijas ir kultūrą. Prisidėti prie artimiausios aplinkos vertybių išsaugojimo, bet kartu ir būti atviram kaitai, ieškojimams, naujoms idėjomis ir naujai patirčiai	
1. Veiklos sritis - teorinių žinių apie vizualinės kalbos elementus įgijimas	
Esminis gebėjimas: susieti dailės teorijos žinias su praktine menine veikla ir gyvenimu	
Gebėjimai	Žinios ir supratimas
1.1. Numatyti meninio vaizdo kūrimo būdus, plastinės kalbos elementus	1.1.1. Paaikškinti meno ir dailės terminus; 1.1.2. atpažinti dailės kūrinio pagrindinius bruožus, meninės raiškos priemones; 1.1.3. įvardinti skirtumus tarp realybės ir meninio vaizdo
1.2. Klasifikuoti meno kūrinius aplinkoje	1.2.1 Skirti ir įvardinti dailės ir architektūros kūrinių rūšis, šakas ir žanrus; 1.2.2 atpažinti dailės technikas, medžiagas, įvardinti jų savitumus; 1.2.3 nurodyti skirtumus tarp klasikinio, tradicinio ir šiuolaikinio meno;

	1.2.4 tikslingai ir taisyklingai vartoti dailėtyros sąvokas
2. Veiklos sritis - meno kūrinių, dailės ir architektūros istorinės raidos procesų pažinimas	
Esminis gebėjimas: įgytus istorinius meno kūrinių, reiškinių ir procesų pažinimo pagrindus pritaikyti praktinėje veikloje	
Gebėjimai	Žinios ir supratimas
2.1. Išvelgti dailės, architektūros palikime meninių stilių ir raiškos priemonių kaitą	2.1.1. Nurodyti tradicinės, klasikinės bei moderniosios dailės bei architektūros raidos etapus, juos atpažinti ir skirti; 2.1.2. atpažinti senųjų civilizacijų (Egiptas, Mesopotamija, Antika), didžiųjų stilių (romantika, gotika, renesansas, barokas, klasicizmas) ir XIX a. stilistinių krypčių pagrindinius bruožus, autorius, paminklus; 2.1.3. skirti įvairių pasaulio kraštų, tautų bei epochų menui priskiriamų paminklų būdingiausius bruožus
2.2. Tyrinėti šiuolaikinio meno kalbą ir reiškinius	2.2.1. Įvardinti šiuolaikinės meno sampratos atsiradimo istorines ir politines prielaidas naujųjų laikų istorijos kontekste; 2.2.2. atpažinti specifinę dailės kalbą modernizmo kontekste, skirti pagrindines modernaus meno sroves; 2.2.3. įvardinti ir paaiškinti modernizmo, kontrkultūros, postmodernizmo, elitinės, pasipriešinimo ir masinės kultūros reiškinius, jų tarpusavio santykį; 2.2.4. pastebėti klasikinėje meno sampratoje glūdinčias sociokultūrinės nuostatas ir sugebėti jas paaiškinti
2.3. Gebėti išryškinti pagrindinius tradicinės ir profesionaliosios, senosios ir šiuolaikinės Lietuvos dailės bruožus, išvelgti meninių reiškinių ištakas, kelti hipotezes	2.3.4. Atpasakoti Lietuvos meno istoriją, objektų faktologiją; 2.3.5. skirti ir apibūdinti svarbiausius baltų ir lietuvių kultūros etapus, papročius, simbolius, tikėjimus, tradicinio meno bruožus; 2.3.6. susieti Lietuvos meno istorinę ir stilistinę raidą su bendru Europos ir pasaulio kultūrinės – socialinės raidos kontekstu; 2.3.7. įvardinti ir apibūdinti postmodernizmo reiškinius šiuolaikiniame Lietuvos meniniame gyvenime
3. Veiklos sritis - vizualiųjų reiškinių analizavimas, interpretavimas ir vertinimas	
Esminis gebėjimas: analizuoti, interpretuoti ir vertinti vizualiuosius reiškinius	
Gebėjimai	Žinios ir supratimas
3.1. Atlikti meno kūrinio analizę epochos, regiono, stiliaus ir individualios autoriaus stilistikos požiūriu	3.1.1. Įvardinti ir apibūdinti skirtingų epochų meno pavyzdžius; 3.1.2. išryškinti panašumus ir skirtumus tarp meno epochų, kultūrų, estetinių idealų. 3.1.3. apibūdinti kūrinio formą, turinį, technikos ir atlikimo ypatybes;

	3.1.4. atpažinti meninės išraiškos priemonės. 3.1.5. įvardinti autoriaus individualios pasaulėžiūros atspindžius kūrinyje; 3.1.6. nustatyti meno kūrinio vietą konkretaus istorinio laikotarpio, regiono ir estetinių pažiūrų kontekste
3.2. Interpretuoti ir vertinti šiuolaikinį meną	3.2.1. Identifikuoti šiuolaikinius meninius reiškinius, apibūdinti jų bruožus, palyginti su bendrąja vizualiąja globalia ir lokalia kultūra; 3.2.2. įvardinti technologijų poveikį šiuolaikinio meno formoms; 3.2.3. formuluoti savo asmeninį santykį su šiuolaikinio meno ir bendrosios vizualiosios kultūros reiškiniais

50. Rekomenduojamas turinys:

50.1. Teorinių žinių apie vizualinės kalbos elementus įgijimas. Mokiniai supažindinami su pagrindiniais terminais, dailės šakomis ir žanrais, meninio vaizdo kūrimo būdais, plastinės kalbos elementais, realybės ir meninio vaizdo santykiu, meno sampratos kilme;

50.2. Meno kūrinių, dailės ir architektūros istorinės raidos procesų pažinimas. Nuosekliai studijuojama visuotinė bei Lietuvos architektūros ir dailės istorija. Mokiniai supažindinami su įvairiomis dailės stilistikomis, meno istorijos raida, žanrų, temų, plastikos, formų įvairove nuo seniausių laikų iki šių dienų. Suteikiamos žinios apie svarbiausius baltų ir lietuvių kultūros raidos etapus, papročius, simbolius, tikėjimus, tradicinio meno bruožus;

50.3. Vizualiųjų reiškinių analizavimas, interpretavimas ir vertinimas. Mokoma apibūdinti, suprasti, interpretuoti, analizuoti ir vertinti meno kūrinius, sociokultūrinį vaidmenį, savo ir kitų kūrybinę raišką. Įgyjami architektūros, dailės kūrinio analizės pagrindai. Dailės kūriniai bei reiškiniai analizuojami epochos, stiliaus, individualaus braižo ir kitais požiūriais. Vertinami laiko, vietos, kultūros, menininko pasaulėžiūros ir socialiniai aspektai meninėje kūryboje.

VIII SKYRIUS GRAFIKA

51. Grafikos paskirtis – supažindinti mokinius su dailės kūrinio kūrimo sisteminiais principais, formuoti plastinių idėjų vizualizavimo įgūdžius, ugdyti nestandartišką kūrybinį kritinį mąstymą.

52. Grafikos tikslas – ugdyti gebėjimus suvokti ir kurti meninį vaizdą, tikslingai pasirenkant individualius raiškos būdus, priemones, dailės sritis.

53. Grafikos mokymo uždaviniai:

53.1. suteikti teorinių ir praktinių žinių apie komponavimo pagrindus, Grafikos rūšis, ypatybes, kūrimo principus;

53.2. supažindinti su atskirų dailės šakų meninio vaizdo kūrimo specifika;

53.3. nuosekliai lavinti individualią meninę raišką, gebėjimus pasirinkti ir taikyti plastines raiškos priemones;

53.4. formuoti vizualinę pasaulėžiūrą, suvokiant, analizuojant, vertinant, interpretuojant vizualumą, savo ir kitų kūrybos procesą bei rezultatus.

53.5. ugdyti kūrybiškumą bei individualų požiūrį.

54. Dalykas apima grafikos komponavimo pagrindus, klasikinės ir šiuolaikinės grafikos kompoziciją.

55. Grafikos veiklos sritys:
- 55.1. grafikos pagrindų įsisavinimas;
 - 55.2. grafikos kūrimo principų pažinimas;
 - 55.3. grafikos - dailės šakos kūrybinių principų įsisavinimas, individualių raiškos formų paieškos.
56. Grafikos mokymas:
- 56.1. mokymosi trukmė – 4 metai;
 - 56.2. grafikos mokomasi 1 valandą per savaitę;
 - 56.3. teorija derinama su praktinių įgūdžių formavimu. Mokoma individualizuotai, lanksčiai pritaikant užduotis, laiduojančias mokinio gebėjimų plėtotę;
 - 56.4. Užsiėmimai organizuojami klasėse, gamtoje, muziejuose, galerijose ir kt.
57. Mokinių pasiekimai:

Nuostatos: Domėtis, kaip tikslingai taikyti grafikos raiškos elementus, priemones, o taip pat grafikos sisteminius principus kūrybinėse užduotyse. Siekti pažinti, tikslingai pasirinkti ir taikyti praktikoje medžiagas, darbo priemones, technikas ir technologijas. Norėti realizuoti grafikos kūrybinėje veikloje ir rasti jai vietas savo asmeniniame gyvenime. Atsakingai žiūrėti į kūrybą	
1. Veiklos sritis - grafikos pagrindų įsisavinimas	
Esminis gebėjimas: naudoti grafikos kompozicinės raiškos priemones bei sisteminius principus kuriant	
Gebėjimai	Žinios ir supratimas
1.3. Naudoti plastinės raiškos elementus, taikant grafikos raiškos priemones	1.1.3. Taikyti grafikos raiškos elementus (taškas ir linija, dėmė ir ornamentika, šviesa ir šešėlis, faktūra ir tekstūra). 1.1.4. Įvardinti ir paaiškinti grafikos raiškos priemones (dydis, proporcijos ir orientacija, simetrija, asimetrija ir dissimetrija, statika ir dinamika, kontrastas, niuansas ir tapatybė, ritmas ir ornamentas) ir jų panaudojimo galimybes
1.4. Gebėti kurti skirtingo pobūdžio grafikos kompozicijas	1.2.3. Analizuoti klasikinės grafikos rūšis, technikas pagal kompozicinių elementų išdėstymą bei pagal santykį su regimuoju pasauliu; 1.2.4. apibūdinti grafikos rūšis.
2. Veiklos sritis - grafikos kūrimo principų pažinimas	
Esminis gebėjimas: naudoti sisteminius grafikos komponavimo principus kūryboje	
Gebėjimai	Žinios ir supratimas
2.2. Komponuoti, taikant grafikos kompozicijos principus	2.1.14. Plėtoti temą, vystyti siužetą; 2.1.15. atskleisti įvairias nuotaikas; 2.1.16. atrasti individualumo elementus plastinėje kalboje; 2.1.17. įvardinti stilizacijos ypatumus, plastiškai interpretuoti vizualumą; 2.1.18. suprasti simbolių semantinę struktūrą, mokėti pritaikyti ją praktikoje; 2.1.19. suprasti funkcionalumo ir kūrinio plastikos sąryšį; 2.1.20. įvardinti įvairius santykio su aplinka aspektus;

	2.1.21. taikyti stilistinės visumos formavimo principus. 2.1.22. paaiškinti subjektyvumo įtaką kūrybai; 2.1.23. vystyti idėją formuluojant sumanymo esmę, išsikeliant koncepciją; 2.1.24. atskleisti konteksto svarbą, 2.1.25. sąmoningai orientuotis vertybinėse kategorijose; 2.1.26. išreikšti ideologiją
3. Veiklos sritis - pasirinktos dailės šakos kūrybinių principų įsisavinimas, individualių raiškos formų paieškos	
Esminis gebėjimas: įgyvendinti idėjas, tikslingai panaudojant grafikos raiškos priemones, medžiagas bei technikas	
Gebėjimai	Žinios ir supratimas
3.2. Tikslingai naudoti grafikos kompozicijos teorijos žinias ir įgytus praktinius įgūdžius kūriniui sukurti.	3.1.1 Išvardinti dailės šakas, apibūdinti jų raiškos skirtumus ir teikiamas galimybes; 3.3.2. susipažinti su grafikos technines ir plastines raiškos savybes, jų panaudojimo galimybes bei būdus; 3.3.3. išbandyti grafikos klasikinės bei eksperimentinės technikas; 3.3.4. žinoti grafikos istorinę raidą; 3.3.5. analizuoti grafikos kompozicinę specifiką.
3.4. Vizualiai reikšti asmenines menines idėjas, ieškoti individualių raiškos formų	3.2.3. įvardinti idėjos ir medžiagos santykio, įvairialypių kūrinio ir aplinkos santykio aspektų, stilistinės visumos, autoriaus – kūrinio – žiūrovo subjektyvaus santykio, vertybinės orientacijos, ideologijos ir kt. klausimų svarbą kuriant; 3.2.4. atskleisti klasikinės, modernizmo, postmodernizmo plastinės kalbos savybes
3.5. Dalyvauti parodose, projektuose ir pan.	3.3.3. Reikšti kūrybines iniciatyvas, formuluoti asmeninius meninius tikslus; 3.3.4. argumentuoti savo ieškojimų pobūdį ir eksperimentinių technikų tikslingumą.

58. Rekomenduojamas grafikos turinys:

58.1. grafikos komponavimo pagrindų įsisavinimas. Supažįstama su bendrais grafikos komponavimo principais, kompozicijos raiškos elementais (dėmė ir ornamentika, šviesa ir šešėlis, faktūra ir tekstūra statika, dinamika, simetrija ir kt.) ir atlikimo priemonėmis, rūšimis pagal kompozicinių elementų išdėstymą (uždara, atvira ir kt.) bei pagal santykį su regimuoju pasauliu (siužetinė, abstrakti, ir pan.).

58.2. grafikos kūrimo principų pažinimas. Mokoma komponuoti temas ar idėjos pagrindu. Analizuojami grafinės kompozicijos kūrimo sisteminiai principai, ritmika, vaizdo kadravimo ir prasminių momentų akcentavimo mechanizmai, objekto ir funkcijos sąsajos, ryšys tarp objekto ir ženklo, reikšmės ir prasmės, stilizavimo, stilistinės vienovės kūrimo būdai, konteksto, vertybinės orientacijos klausimai.

58.3. grafikos kūrybinių principų įsisavinimas, individualiųraiškos formų paieškos. Gilinamasi į grafikos komponavimo ypatumus, vaizdavimo būdus, technines galimybes. Susipažįstama su klasikinėmis bei eksperimentinėmis technikomis, grafikos plastinės kalbos istorine raida. Mokomasi grafikos techninių raiškos priemonių įvaldymo, sprendžiant kylančius idėjos ir medžiagos, kūrinio ir aplinkos, autoriaus – kūrinio – žiūrovo santykio, stilistinės visumos, vertybinės orientacijos, ideologijos ir kt. klausimus. Skatinama ieškoti, įtvirtinti, analizuoti, pagrįsti, vertinti individualias ir grupines raiškos formas.

**KLAIPĖDOS ADOMO BRAKO DAILĖS MOKYKLOS
NEFORMALIOJO VAIKŲ ŠVIETIMO PAGRINDINIO DAILĖS
UGDYMO PROGRAMOS PIEŠIMO, GRAFIKOS, TAPYBOS, KOMPOZICIJOS,
SKULPTŪROS IR DAILĖTYROS VERTINIMO KRITERIJAI**

PIEŠIMAS

Klasė	Pusmetis	Užduotis	Siekiamas rezultatas	Vertinimas
PIRMA KLASĖ	I pusm.	Grafito pažinimas: linija, štrichavimas, šviesa, šešėliai. A3 formatas, grafitas.	Supažindinama su įvairių kietumų pieštuko galimybėmis, štrichuoti daikto plokštumas, toninė gradacija.	Geba atpažinti grafito įvairaus kietumo galimybes, jų panaudojimą linijose, plokštumose.
		Linijinės perspektyvos pagrindai: kubo A3 formatas, grafitas. piešimas.	Linijinio trimačio vaizdo pavaizdavimas plokštumoje.	Susipažinęs su perspektyvos pagrindais, bando pavaizduoti trimatį linijinį objektą (kubą) plokštumoje.
		Stačiakampio / -ių štrichavimas, šviesotamsos perteikimas. A3 / A2 formatas pasirinktinai, grafitas.	Supažindinama su perspektyvos pradmenimis, jos pritaikymu piešime, toninio, erdvinio suvokimo pirmieji pradmenys	Įsisavina perspektyvos pagrindus, geba pavaizduoti nesudėtingus trimatius objektus (kubą, stačiakampį).
		Buitinių daiktų natūrmortas. Minkšta technika, A2 formatas	Greitas piešimas, eskizavimas minkštomis atlikimo priemonėmis	Geba eskizuoti minkštomis priemonėmis nesudėtingus daiktus, panaudojant linijų įvairovę, bei perspektyvos pagrindus.
	II pusm.	Apvalios gipsinės geometrinės formos: ritinys ir rutulys. Štrichavimas, A3 / A2 formatas, grafitas.	Pasirinktinai: vieno daikto komponavimas, ir formos perteikimas, toninis, erdvinis sprendimas; dviejų daiktų komponavimas, proporcijos ir perteikimas. Elipsių perteikimas. Lavinami įgūdžiai apvalių figūrų atkartojime, įvedant šviesos, tamsos šešėlių jautraus kontrastingumo supratime.	Tikslus perspektyvos elipsių perteikimas, apvalių formų erdvinis, toninis vaizdas.

Klasė	Pusmetis	Užduotis	Siekiamas rezultatas	Vertinimas
		Prizmės, šešiakampio linijinis piešimas. A2 formatas, grafitas.	Linijinio trimačio vaizdo pavaizdavimas plokštumoje.	Geba pavaizduoti sudėtingesnes (šešiakampį, prizmę kt.) linijines geometrines figūras.
		Buitinių daiktų naturmortas. Minkšta technika, A2 formatas (atsižvelgiant į mokinių amžių ir gebėjimus)	Greitas piešimas, eskizavimas minkštomis atlikimo priemonėmis	Geba eskizuoti minkštomis priemonėmis nesudėtingų daiktų grupes, panaudojant perspektyvos pagrindus.

Klasė	Pusmetis	Užduotis	Siekiamas rezultatas	Vertinimas
ANTRA KLSĖ	I pusm.	Kelių skirtingų formų daiktų naturmortas. A2 formatas.	Skirtingų daiktų komponavimas, tikslinis objektų atkartojimas piešinyje, naudojant proporcijas ir šešėliavimą.	Geba komponuoti lape grupę daiktų pritaikant komponavimo, perspektyvos pagrindus. Geba štricho pagalba modeliuoti šviesotamsą.
		Klasikinės gipsinės vazos piešimas.	Matomo daikto proporcijų tikslus atkartojimas linijiniu konstravimo būdu, įvedant šviesos ir šešėlių erdvinės formos supratimą.	Komponavimas lape. Simetrija, proporcijos. Elipsių tikslumas. Erdvinio štrichavimo įgūdžiai.
	II pusm.	Kėdės / taburetės sustatymas	Vieno daikto įkomponavimas lape konstravimo metodu perspektyvoje, tikslus linijinis piešinys, įvedant medžiagiškumo ir toninio štrichavimo principus, atlikimo lygį.	Geba nupiešti objektą perspektyvoje (konstruktyvus piešinys)
		Buitinis pastatymas su draperija	Buitinių daiktų formų ir medžiagiškumo pajautimas draperijos fone, atliekant minkštomis priemonėmis. Siekiama giliau suvokti, apjungti keletą daiktų, teisingai įkomponuoti juos lape, toliau tobulinti objektų formos vaizdavimą, šviesos ir šešėlių pagalba, išgauti planus, erdvę	Geba nupiešti studijinį pastatymą su keliais daiktais ir draperija, laikantis kompozicijos, perspektyvos principų. Šviesos, šešėlių modeliavimas, medžiagiškumo išgavimas per štrichą.

Klasė	Pusmetis	Užduotis	Siekiamas rezultatas	Vertinimas
TREČIA KLASĖ	I pusr.	Architektūrinė detalė arba rozetė. A2 formatas, grafitas	Formos perteikimas perspektyvoje konstravimo būdu, linijinis piešinys. Įvedant šešėlių kontrastą subtiliu štrichavimu atskleidžiant gipso formas	Komponavimas lape Gebėjimas piešti gipsinį modelį, laikantis kompozicijos, perspektyvos pagrindų.
		Interjero detalių susstatymas perspektyvoje	Laisvas piešimo stilius, naudojant komponavimo, proporcijų atkartojimo ir daiktų detalių tapatumo perspektyvoje principus.	Perspektyvos suvokimas. Detalių tikslumą ir proporcijas.
	II pusr.	Buitinių daiktų natiurmortas interjere	Skirtingo aukščio planų ir plokštumų erdvinis pajautimas perspektyvoje minkštomis atlikimo priemonėmis	Planų, perspektyvos aiškus erdvinis suvokimas, formų modeliavimas per štrichą.
		Veido detalė, pasirinktinai	Tikslus proporcijų perspektyvoje atkartojimas, įvedant konstruktyvaus piešimo pagrindus	Konstruktyvus susstatymas, detalių tikslumas.
		Figūros judesyje eskizavimas	Atliekama laisvai pasirinktomis atlikimo priemonėmis, tušu ir pagaliuku tikslinis proporcijų judesyje atkartojimas	Judesio išraiška, proporcijos, charakterio pagavimas.

Klasė	Pusmetis	Užduotis	Siekiamas rezultatas	Vertinimas
KETVIRTA KLASĖ	I pusr.	Sudėtingesnė veido detalė arba gipsinė kolona pasirinktinai pagal mokinių amžių ir gebėjimus	Konkretus detalių visumos atkartojimas naudojant proporcijų perspektyvoje konstruktyvaus piešimo pagrindus Detalus linijinis detalių proporcijų perspektyvoje konstruktyvinis susstatymas	Piešinio konstruktyvas, įvairių piešiamų objektų komponavimas jų medžiagiškumas atskleistas per toninius sprendimus, teisingai parinkus perspektyvos taškus
		Interjero susstatymas perspektyvoje	Aiškus matomų plokštumų perspektyvoje atkartojimas	Piešiamo interjero komponavimas. perspektyvos taškai ir tikslumas, šviesotamsa
	II pusr.	Greito linijinio piešinio daiktų sudėtingi natiurmortai	Daiktų visumoje susstatymas, panaudojant išmokus konstravimo perspektyvoje metodus	Piešinio kompozicija, proporcijų tikslumas. Formų plastika, aiškumas, toninė moduliacija.
		Eksterjeras arba interjeras	Naudojami visi išmokti tikslinio piešinio	Piešiamo objekto konstruktyvas. komponavimas. Skirtingi

			atkartojimo metodai bei principai	perspektyvos tikslumas, šviesotamsa
--	--	--	-----------------------------------	-------------------------------------

GRAFIKA

Klasė	Pusmetis	Užduotis	Siekiamas rezultatas	Vertinimas
PIRMA KLASĖ	I pusm.	Įvairių grafikos priemonių išbandymas kuriant kompozicijas.	Greito piešimo-eskizavimo pradmenys, objektus komponuojant lape. Susipažinti su įvairiomis grafikos priemonėmis.	Tikslingas konkrečių grafikos išraiškos priemonių naudojimas; Kompozicinės įvairovės ieškojimai eskizuoiant.
		Nesudėtinga kompozicija, kuriama linijų ir dėmių pagalba. A3 formato. Tušas, plunksna	Supažindinti su mūsų aplinkoje esančiomis daiktų, gamtos tekstūromis, faktūromis. Gebėti jas perteikti tušu. Gebėti komponuoti ir pritaikyti įvairias linijas, dėmes, tekstūras. Kompoziciniai planai	Darbo tušu ir plunksnelėmis. Gebėjimas išgauti tušu kuo įvairesnių tekstūrų, faktūrų. Skirtingų planų perteikimas
	II pusm.	A4 formato lino raižinys. Gamtos objektas, pasakos herojus. Prie raižinio pateikiami eskizai.	Susipažinimas su linoleumo raižymo technika, atspaudo atlikimu. Gilesnis kompozicijos suvokimas, herojų ar objektų kompozicinis išdėstymas lape. Statika / dinamika.	Lino raižinio specifikos perpratimas, perteikiant linijų ir dėmių santykius, išgaunant išraiškingą kompoziciją.
		Monotipija (atliekamas atsižvelgiant į mokinių amžių ir gebėjimus)	Susipažinimas su viena iš grafikos rūšių. Tinkamai perteiktos grafinės monotipijos išraiškos priemonės: įvairaus sodrumo tonai ir linijos.	Kompozicijų pritaikymas prie monotipijos technikos, išraiškingai perteikiant įvairaus sodrumo tonus ir linijas.

Klasė	Pusmetis	Užduotis	Siekiamas rezultatas	Vertinimas
ANTRA KLASĖ	I pusm.	Pasirinkto dailininko raižinio analizė. Lino raižinys pagal pasirinkto dailininko stilistiką. A3 formatas.	Gebėti tiksliai atlikti grafikos darbo kopiją. Pajusti linijos ir dėmės svarbą, komponavimo principus.	Tikslingas mokymasis perprantant linijų, dėmių svarbą, kompozicijos išraiškingumą.
	II pusm.	Trafaretai ir mišri technika. Architektūra	Ugdyti brandą ir sugebėjimą komponuoti grafikos raiškos priemones, vystyti individualų stilių, gebėti pasirinkti temas, perteikti idėjas ir jas tinkamai įgyvendinti.	Skirtingų tonų dėmių ir linijų komponavimas, stilizuojant ir perteikiant architektūrinę kompoziciją, konstruktyviai išnaudojant kartono raižinio galimybes.

		Ekslibrisas.	Gebėti suvokti ekslibriso reikšmę. Trumpos, lakoniškos kompozicijos, įtaigiai apibūdinančios knygos savininko asmenybę sukūrimas.	Ekslibriso sąvokos ir pagrindinių reikalavimų suvokimas ir perteikimas per lakonišką, simbolinę kompozicijas.
--	--	--------------	---	---

Klasė	Pusmetis	Užduotis	Siekiamas rezultatas	Vertinimas
TREČIA KLASĖ	I pusr.	Miniatiūra (technika pasirinkama pagal mokinių amžių ir gebėjimus)	Pritaikyti reikiamas linijas, dėmes, juodo balto santykį. Ugdyti savitą stilių.	Išraiškingas daiktų formų, siluetų komponavimas, stilizavimas, perteikiant skirtingą medžiagiškumą, tekstūras, planus.
		Kartono raižinys. A3 formatas	Norimo piešinio išraižymas kartone ir atspaudimas.	Kompozicijų pritaikymas prie kartono raižinio technikos specifikos, išraiškingai perteikiant įvairaus sodrumo tonus.
	II pusr.	Daugioplanis raižinys	Ugdyti gebėjimą savarankiškai komponuoti sudėtingesnes temines užduotis, teik turinio, tiek ir atlikimo atžvilgiu.	Sudėtingos, daugiaplanės kompozicijos suvaldymas, išsaugant bendrą stilistiką.

Klasė	Pusmetis	Užduotis	Siekiamas rezultatas	Vertinimas
KETVIRTA KLASĖ	I pusr.	Raižinys įvedant žmogaus figūras (Lino raižinys arba sausa adata)	Gebėti atskleisti įgytą kūrybinę patirtį, panaudoti savo individualią darbo atlikimo stilistiką bei sukaupus grafikos žinias.	Žinių ir įgūdžių tikslingas naudojimas kūrybiškai interpretuojant užduotį. Išraiškingas žmogaus figūros perteikimas.
	II pusr.	Nespausdintinė grafika. Koliažas Monotipija. Grafikiniai eskizai.	Apžvelgiama ir panaudojama viso mokykloje praeito etapo kūrybinė patirtis, panaudojama gebėjimų visuma, individualus stilius, pasiekimai. Sukurti maksimaliai brandūs kūriniai. Gebėti įsisavinti monotipijos specifiką, priemones ir medžiagas, tuo pačiu ieškant kūrybiško individualaus temos raiškos būdo.	Tikslingas ir konstruktyvus pasirinktų grafikos vaizdo kūrimo priemonių panaudojimas idėjų perteikimui. Kūrybiškas koliažo technikos galimybių panaudojimas norimai idėjai perteikti.

TAPYBA

Klasė	Pusmetis	Užduotis	Siekiamas rezultatas	Vertinimas
PIRMA KLASĖ	I pusm.	Spalvotybės pratimai. Spalvų ratas ir jo variacijos.	Žinoti chromatinių ir achromatinių spalvų savybes, spalvų maišymo metodiką, bendras spalvų charakteristikas (tonas, ryškumas, sodrumas.), pirmines ir išvestines spalvas.	Vertinami spalvų maišymo įgūdžiai, spalvų tono, spalvų sodrumo ir ryškumo suvokimas.
		Nesudėtingų gamtos formų tapymas. pirminėmis spalvomis.	Nutapyti gamtos formų dėmes naudojant pirmines spektro spalvas maišant tarpusavyje.	Vertinamas pastatymo įkomponavimas popieriaus lape, pastatyme esančių daiktų formų, jų dydžių suvokimas, spalvų santykiai, spalvų maišymo įgūdžiai, jų toninis sprendimas.
		Rudens motyvų etiudai. Tapyba naudojant įvairius potėpių būdus.	Nutapyti rudens motyvų etiudus įvairiais tapymo būdais. Susipažinimas su peršviečiamu ir pastoziniu dažų sluoksnio tepimu.	Vertinamas motyvo įkomponavimas popieriaus lape, potėpių ir spalvų įvairovė tapybos darbe.
		Monochrominis nesudėtingų gamtos formų naturmorto etiudai.	Nutapyti naturmorto etiudai naudojant vienos spalvos įvairius toninius variantus.	Vertinamas pastatymo įkomponavimas lape, pastatymo formų, jų dydžių atkartojimas, kuo tikslesnis vienos spalvos toninis santykių sprendimas.
		Natiurmortas su keliais įvairaus dydžio objektais.	Nutapyti skirtingų dydžių objektus.	Vertinamas naturmorto sukomponavimas popieriaus lape, reikiamas daiktų dydžių santykių pavaizdavimas.
	II pusm.	Natiurmortas su geometrine, kampuota forma	Nutapyti natiurmortą su geometrine kampuota forma, sprendžiamos šviesotamsos problemos.	Vertinamas naturmorto sukomponavimas popieriaus lape, naturmorto toninis sprendimas, šviesos ir šešėlio suvokimas.
		Natiurmortas su apvalia geometrine forma.	Nutapyti natiurmortą su apvalia forma, sprendžiamos šviesotamsos problemos.	Vertinamas naturmorto sukomponavimas popieriaus lape, naturmorto toninis sprendimas, šviesos ir šešėlio suvokimas.

	II pusm.	Natiurmorto etiudas – dominuojanti šiltų spalvų paletė.	Susipažinimas su apšvietimo šaltiniais ir šviesos sukurtu koloritu. Susipažinimas su šiltomis spalvomis.	Originalus natiurmorto sukomponavimas lape. Nutapytas šiltų atspalvių, įvairių tonų ir pustonių natiurmortas
		Natiurmorto etiudas – dominuojanti šaltų spalvų paletė.	. Spalvinis natiurmorto sprendimas nedideliu formate, etiudo tapymas. Susipažinimas su šaltomis spalvomis	Originalus natiurmorto sukomponavimas lape. Nutapytas šaltų atspalvių, įvairių tonų ir pustonių natiurmortas.

Klasė	Pusmetis	Užduotis	Siekiamas rezultatas	Vertinimas
ANTRA KLASĖ	I pusm.	Įvairių formų etiudai. alternatyviomis tapybos technikomis (akvarelės liejimas, pastelės technika, sgrafitas ir t.t.)	Tapybos darbai – etiudai pasirinkta alternatyvia tapybos technika	Vertinamas objektų įkomponavimas popieriaus lape. Pasirinktos alternatyvios technikos įsisavinimas, tinkamas jos pritaikymas norimam rezultatui išgauti.
		Kontrastingo apšvietimo natiurmortas su aiškiu planiškumu alternatyvia tapybos technika.	Natiurmorte esamos erdvės planų, spalvinių niuansų ir pustonių išgavimas pasirinkta technika.	Vertinamas natiurmorto sukomponavimas popieriaus lape, planų išgavimas pasirinkta technika. Kontrastingas šviesos ir šešėlio išgavimas.
		Natiurmortas su apšviestu antru planu, kai pirmas planas šešėlyje alternatyvia tapymo technika.	Natiurmorte esamos erdvės apšvietimo išgavimas pasirinkta technika.	Vertinamas natiurmorto sukomponavimas popieriaus lape, erdvės išgavimas pasirinkta technika. Kontrastingo spalvinio ir toninio kolorito išgavimas.
		Niuansuotų spalvų natiurmortas (be dirbtinio apšvietimo), minkšti objektų kontūrai.	Apšvietimo, erdvės ir tūrio suvokimas spalvinių niuansų pagalba.	Vertinamas natiurmorto sukomponavimas popieriaus lape, niuansuotas spalvinis koloritas.
	II pusm.	Natiurmortas su įvairiomis daiktų faktūromis ir tekstūromis. Tapymas įvairiais potėpiais	Susipažinimas su tapymo technikų įvairove. Gebėjimas tapyti ryškiomis, sodriomis spalvomis.	Vertinamas natiurmorto sukomponavimas popieriaus lape, kolorito sukūrimas ryškių spalvų pagalba, potėpio atsiradimas tapybos darbe.

ANTRA KLASĖ	II pusm.	Natiurmortas su gipsine figūra. Baltos spalvos atspalvių ir pustonių išgavimas.	Baltos spalvos atspalvių ir pustonių įvairovė, tapybos darbe.	Vertinamas natiurmorto sukomponavimas popieriaus lape, gebėjimas išgauti baltos spalvos atspalvius ir refleksus.
		Natiurmortas su blizgiais ir matiniais daiktų paviršiais.	Natiurmorte esančių daiktų paviršių charakterio perteikimas.	Vertinamas natiurmorto sukomponavimas popieriaus lape, gebėjimas išgauti daiktų paviršiaus medžiagiškumą.

Klasė	Pusmetis	Užduotis	Siekiamas rezultatas	Vertinimas
TREČIA KLASĖ	I pusm.	Peizažo etiudų tapymas, gilinimasis į apšvietimą įvairių metų ir paros metu.	Nutapyti įvairių apšvietimų peizažų etiudus alla prima metodu.	Vertinama peizažo kompozicija popieriaus lape, apšvietimo, nuotaikos perteikimas spalvų ir potėpių pagalba.
		Peizažo tapyba pasinaudojus nuotrauka.	Peizažo sukūrimas iš nuotraukos, išigilinus į joje esantį apšvietimą.	Vertinamas mokėjimas kūrybingai pasinaudoti peizažo nuotrauka, apšvietimo nuotaikos perteikimas spalvų pagalba
		Natiurmortas su augalais, mentelių ir kitų priemonių naudojimas impastos technika.	Reljefinio tapybos darbo sukūrimas.	Vertinamas natiurmorto sukomponavimas popieriaus lape, kūrybingas impastos technikos panaudojimas sukuriant reljefinį tapybos darbą.
		Natiurmortas pasirinkta XX amžiaus tapybos stilistika.	Pasirinktu stiliumi nutapytas natiurmortas pasirinktu tapybos stiliumi.	Vertinamas natiurmorto sukomponavimas popieriaus lape, sukurtas stilistiškai vieningas paveikslas.
	II pusm.	Drapiruotės etiudas.	Nutapytas drapiruotės etiudas charakteringai pavaizduojantis tekstilinės medžiagos kritimą, šviesos ir šešėlio nutapymas.	Vertinamas drapiruotės kritimo, šviesos ir šešėlio nutapymas.
		Natiurmortas su keliomis drapiruotėmis	Nutapyti drapiruotės formą pagal šviesotamsos principus	Vertinamas drapiruotės spalvinis sprendimas, šviesotamsos principu
		Natiurmortas iš daiktų skaidriu paviršiumi.	Nutapyti natiurmortą kuriame parodomi skaidriam paviršiui būdingi refleksai ir blikai.	Vertinamas natiurmorto sukomponavimas popieriaus lape, refleksų ir blikų nutapymas

	II pusm.	Sudėtingo kolorito, skirtingo medžiagiškumo natiurmortas.	Nutapyti natiurmortą, parodant daiktų medžiagiškumą, vieningą spalvinę gamą.	Vertinamas natiurmorto sukomponavimas popieriaus lape, vieningo kolorito sukūrimas, daiktų medžiagiškumo atskleidimas.
--	----------	---	--	--

Klasė	Pusmetis	Užduotis	Siekiamas rezultatas	Vertinimas
KETVIRTA KLASĖ	I pusm.	Natiurmortas su gipsine architektūrine detale	Nutapyti natiurmortą su architektūrine detale, niuansuotų pilkų atspalvių nutapymas sukuriant aiškią daikto konstrukciją.	Vertinamas natiurmorto sukomponavimas popieriaus lape, pilkų atspalvių toninė įvairovė, šiltų ir šaltų šešėlių nutapymas.
		Natiurmorto improvizacija, koliažas, asambliažas.	Koliažo ar asambliažo sukūrimas panaudojus įvairias medžiagas, sukurti vientisą koloritą. mišria technika.	Vertinamas improvizuoto natiurmorto sukomponavimas, mišrios technikos originalumas, įvairių medžiagų panaudojimas, spalvinės gamos vientisumas.
		Nuo realybės iki abstrakcijos Abstraktus natiurmortas. Skirtingų tekstūrų ir faktūrų panaudojimas, dekoratyvus tapymo būdas.	Realaus natiurmorto nutapymas abstrakčiomis formomis, tekstūrų ir faktūrų panaudojimas.	Vertinamas tekstūrinių ir faktūrinių abstrakčių dėmių sukomponavimas popieriaus lape, originalus spalvinis sprendimas.
	II pusm.	Nespausdintinė grafika. Koliažas Monotipija. Grafikiniai eskizai.	Apžvelgiama ir panaudojama viso mokykloje praeito etapo kūrybinė patirtis, panaudojama gebėjimų visuma, individualus stilius, pasiekimai. Sukurti maksimaliai brandūs kūriniai. Gebėti įsisavinti monotipijos specifiką, priemones ir medžiagas, tuo pačiu ieškant kūrybiško individualaus temosraiškos būdo.	Tikslingas ir konstruktyvus pasirinktų grafikos vaizdo kūrimo priemonių panaudojimas idėjų perteikimui. Kūrybiškas koliažo technikos galimybių panaudojimas norimai idėjai perteikti.

KETVIRTA KLASĖ	II pusm.	Žmogaus figūros etiudas	Nutapyti sėdinčio žmogaus figūros etiudas.	Vertinamas žmogaus figūros įkomponavimas popieriaus lape, žmogaus silueto, teisingų žmogaus kūno proporcijų nutapymas.
		Interjero tapyba naudojantis nuotrauka.	Nutapyti interjero erdvę, sukurti įdomų toninį ir spalvinį interjerą šviesos iš šešėlio pagalba.	Vertinamas interjero sukomponavimas popieriaus lape, toninis ir spalvinis interjero sprendimas šviesos ir šešėlio pagalba.
		Žmogaus veido etiudai	Nutapyti įdomų, nuotaiką perteikiantį žmogaus portretą.	Vertinamas žmogaus veido teisingas proporcijų nutapymas, psichologinis, estetinis aspektas žmogaus portrete.

KOMPOZICIJA

Klasė	Pusmetis	Užduotis	Siekiamas rezultatas	Vertinimas
PIRMA KLASĖ	I pusm.	Kompozicijos sąvokos supratimas, praktinės užduotys - geometrinių formų spalvinė kompozicija sukurta pagal statikos ir dinamikos komponavimo principus	Pusiausvyros sukūrimas kompozicijoje, statiškos ir dinamiškos kompozicijų sukūrimas naudojant spalvotas geometrines formas. Lakoniška spalvinė gama	Vertinamas statikos ir dinamikos komponavimo principų suvokimas, kūrybingas geometrinių formų sudėliojimas popieriaus lape, lakoniška spalvinė gama
		Teminė spalvinė kompozicija kurioje pasirinktos temos motyvai komponuojami statiskai. Centrine kompozicija. Kompozicijos centro sąvoka	Kompozicijoje sukurama rimties, susikaupimo nuotaika. Centrinės statiškos kompozicijos sukūrimas. Kompozicijos centro atradimas kompozicijos darbe	Vertinamas minimalus vaizduojamų elementų ir motyvų panaudojimas, aiškus ir kūrybingas statiškas komponavimo būdas centrinėje kompozicijoje. Vertinamas nuoseklus užduočių atlikimas, Idėjos originalumas

	II pusm.	Teminė spalvinė kompozicija, kurioje pasirinktos temos motyvai komponuojami dinamiškai, motyvai dėliojami asimetriškai. Nesudėtingų figūrų ritmiška dinaminė – asimetrinė kompozicija	Pusiauvyros kompozicijoje sukūrimas taikant dinamišką ritmą, asimetriškas motyvų išdėstymas lape, sukurtas judėjimo įspūdis, laisvas tapybos stilius	Vertinamas dinamiško komponavimo būdo sukūrimas asimetrinėje kompozicijoje, kūrybingas pasirinktų motyvų panaudojimas, originalus tapybos stilius, tikslingas motyvų išdėstymas, ritmiškumas, nuoseklus užduoties atlikimas
		Teminė spalvinė kompozicija kūrybingai panaudojant liaudiško ornamento elementus. Lietuvių liaudies meno (tekstilės, skrynių puošybos ir t.t.) ornamento ir kolorito stebėjimas. Susipažinimas su ornamento charakteristika, ritmu	Ritmiškos, dekoratyvios spalvinės kompozicijos sukūrimas iš lietuvių liaudies mene randamų ornamentų, tikslingas, liaudiškas kolorito pasirinkimas	Vertinamas lietuvių liaudies mene randamų ornamento motyvų panaudojimas, harmoningas jų sukomponavimas, charakteringas kolorito sukūrimas, kūrybingai pasirinktas tapybos stilius
		Teminė spalvinė kompozicija kurioje ornamento grafinis, juodai baltas piešinys komponuojamas su chromatiniu piešiniu	Sukurti teminę spalvinę kompoziciją kurioje harmoningai įkomponuotas achromatinis ornamentas	Vertinamas chromatinių ir achromatinių spalvų suderinamumas, aiškiai išreikšta kompozicijos visuma, kūrybingas motyvų pasikartojimas, spalvinė ir toninė pusiausvyra

Klasė	Pusmetis	Užduotis	Siekiamas rezultatas	Vertinimas
ANTRA KLASĖ ANTRA	I pusm.	Teminė spalvinė kompozicija kurioje naudojamas laisvai interpretuojamas spalvų ir jos tonų	Teminės spalvinės kompozicijos sukūrimas pritaikant klasikinę trečdalis taisyklę, spalvos pustonių ir tonų įvairovė, erdvės įspūdžio išgavimas šešėlio pagalba	Vertinamas klasikinės trečdalis taisyklės pritaikymas, spalvos tonų ir pustonių įvairovė, erdvės įspūdis, kūrybiniai ieškojimai, minties originalumą

		pasikartojimas, ritmiškumas, trečdalio taisyklės komponavimo pritaikymas. Laisvai pasirinktas tapymo stilius		
		Monumentali urbanistinė spalvinė kompozicija naudojant toninę spalvinę perspektyvą, susipažinimas su aukso pjūvio taisykle	Monumentalios urbanistinės spalvinės kompozicijos sukūrimas, dominuojančio akcento įvedimas pritaikant aukso pjūvio proporcijas	Vertinamas urbanistinės kompozicijos akcento sukūrimas pritaikant aukso pjūvio taisyklės proporcijas, kūrybingas motyvų ritmas, originalus toninė perspektyvos išgavimas
	II pusm.	Teminė spalvinė kompozicija kurioje erdvės iliuzija išgaunama pereinamų spalvų pagalba, įstrižainės komponavimo taisyklės taikymas	Teminės spalvinės kompozicijos sukūrimas pereinamų spalvų pagalba, įstrižainės komponavimo taisyklės kompozicijoje pritaikymas	Vertinamas erdvės išpūdzio išgavimas pereinamų spalvų pagalba. Įstrižainės komponavimo taisyklės tinkamas pritaikymas, originalus koloritas
		Monumentali teminė spalvinė kompozicija – gamtos formų, vaizdo stilizacija su dominuojančiu akcentu	Monumentalios spalvinės teminės kompozicijos sukūrimas, ritmiškas linijų ir formų pasikartojimas, gamtos formų stilizacija ir pusiausvyros kompozicijoje subalansavimas akcento pagalba	Vertinamas kompozicijos monumentalumas, kūrybinga gamtos formų stilizacija, nuotaikos perteikimas, originalus siužeto formavimas

Klasė	Pusmetis	Užduotis	Siekiamas rezultatas	Vertinimas
TREČIA KLASĖ	I pusm.	Teminė spalvinė figūrinė kompozicija, žmogaus silueto įvedimas, nuotaikos sukūrimas šviesotamsos pagalba. Praktinis trečdalio, aukso pjūvio ar įstrižainės	Teminės spalvinės figūrinės kompozicijos sukūrimas, žmogaus figūros silueto įvedimas, nuotaikos sukūrimas šviesotamsos pagalba. Žinomų komponavimo būdų praktinis pritaikymas darbe	Vertinamas piešinio tinkamumas idėjos ir minties perteikimui, šviesotamsos perteikimo būdai, tinkamas komponavimo būdo pasirinkimas, pusiausvyros kompozicijoje sukūrimas

		komponavimo būdo pritaikymas		
		Teminė spalvinė kompozicija - žmogaus figūros judesyje, laisvai pasirinkta tapybos stilistika, nuotaikos sukūrimas spalvų pagalba	Teminės spalvinės kompozicijos sukūrimas, žmogaus figūrų judesyje ritmiškas sukomponavimas, nuotaikos sukūrimas spalvų pagalba	Vertinamas žmogaus figūrų ritmiškas, dinamiškas komponavimo būdas, tikslingas spalvų ir tapybos stiliaus panaudojimas
	II pusm.	Teminė spalvinė kompozicija pasirinkto dailininko stilistikos panaudojimas kūrybiniam darbe. Nuotaikos sukūrimas spalvų pagalba	Teminės spalvinės kompozicijos sukūrimas pasirinkto dailininko kūrybos stilistika, nuotaikos sukūrimas spalvų pagalba	Vertinamas pasirinkto dailininko kūrybos stilistikos panaudojimas, nuotaikos sukūrimas spalvų pagalba, originalus koloritas, visumos sukūrimas
		Teminė spalvinė kompozicija, vitražinis komponavimo būdo panaudojimas, linijos ir spalvinės dėmės harmoningas susitikimas	Teminės spalvinės kompozicijos sukūrimas taikant vitražo komponavimo principą, spalvinės linijos panaudojimas kompozicijos darbe	Vertinamas vitražinio komponavimo metodo suvokimas, spalvinių dėmių harmoningas derinimas, spalvinės linijos panaudojimas kūrybiniame darbe

Klasė	Pusmetis	Užduotis	Siekiamas rezultatas	Vertinimas
KETVIRTA KLASĖ	I pusm.	Teminė spalvinė kompozicija kurioje dominuoja žmogaus portretas – įvairių meninės išraiškos priemonių komponavimas, skirtingo medžiagiškumo faktūrinis koliažas	Sukurti teminę spalvinę kompoziciją kurioje dominuoja žmogaus portretas, įvairių meninės išraiškos priemonių panaudojimas kompozicijoje, koliažo sukūrimas	Vertinamas portreto ir motyvų bei kompozicijos elementų sukomponavimas popieriaus lape, skirtingų popieriaus faktūrų tinkamas panaudojimas koliaže, nuotaikos perteikimas portrete
		Abstrakti spalvinė kompozicija, įvairių (pvz. grafikos) meno šakų	Sukurti abstrakčią spalvinę kompoziciją, įvairių meno šakų išraiškos priemonių tinkamas panaudojimas	Vertinamas minties perteikimas pasitelkiant įvairias meno šakų išraiškos priemones, jų suderinamumą

		panaudojimas kūrybiniame darbe		tarpusavyje, kompozicijos vientisumo sukūrimas.
	II pusr.	Teminė spalvinė kompozicija, nagrinėjamos optinio meno problemos, naudojamos mišrios technikos	Sukurti optinio meno spalvinę kompoziciją, mišrių technikų bandymai, erdvės sukūrimas įvairių technikų pagalba	Vertinamas idėjos, minties perteikimas, ritmiškas elementų komponavimas tapybos ir mišrių technikų atlikimo įgūdžiai, savarankiškas darbas
		Teminė spalvinė kompozicija, nagrinėjanti postmodernistinio meno problemas, darbe naudojamos mišrios technikos	Susipažinimas su postmodernistinio meno įvairove, individualaus darbo sukūrimas artima stilistika, įvairių tapybinių technikų ir medžiagų panaudojimas	Vertinamas idėjos, minties perteikimas komponuojant ir tapant įvairiais įvairia stilistika, savarankiškas darbas

SKULPTŪRA

Klasė	Pusmetis	Užduotis	Siekiamas rezultatas	Vertinami pasiekimai
PIRMA KLASĖ	I pusm.	Erdvinės geometrinės formos	Gebėjimas perteikti geometrinės formos lipdant	Mastelio tikslumas, plokštumų ir kraštinių lygumas
		Faktūros	Gebėjimas pamatyti ir perteikti faktūros skulptūros	Nulipdytos faktūros kontrastingumas (faktūros ir lygios plokštumos), originalumas
		Floros arba faunos reljefinė kompozicija	Augalo ar gyvūno komponavimas plokštumoje	Augalo ar gyvūno charakterio perteikimas, erdvės suvaldymas plokštumoje ir komponavimo principų perpratimas
	II pusm.	Geometrinis reljefas „Rozetė“	Figūrų komponavimas plokštumoje ir reljefo planų suvokimas	Mastelio ir brėžinio tikslumas, įvairių formų tikslus atkartojimas
		Apvalioji skulptūra	Plastinių formų suvokimas ir darna apvalioje skulptūroje, ritmingas formų išdėstymas	Originalumas, skulptūrinių formų darna bendroje kompozicijoje
		Monograma	Originali kompozicija, ženklo linijų ir formų perkėlimas į reljefą	Vizualus ženklo sprendimas, formų išbaigtumas ir tarpusavio jungtis
ANTRA KLASĖ	I pusm.	Architektūrinio elemento studija (kolona, konsolė)	Figūrų komponavimas plokštumoje ir kolonos dalių suvokimas	Mastelio tikslumas, įvairių formų tikslus atkartojimas, išbaigtumas
		Pasirinktos formos stilizavimas	Ritmo ir formų suderinimas skulptūroje bendroje kompozicijoje	Originalumas, formos išbaigtumas
	II pusm.	Veido dalių studija „Nosis“	Veido dalies nosies konstrukcijos ir formos įsisavinimas, perteikimas medžiagoje	Mastelio tikslumas, formos panašumas ir proporcijų santykis
		Vielinė erdvinė dekoratyvinė kompozicija	Ritmo ir formų suderinimas skulptūroje	Medžiagiškumo įvaldymas, kompozicijos darna
TREČIA KLASĖ	I pusm.	Veido dalių studija „Lūpos“	Veido dalies lūpų konstrukcijos ir formos įsisavinimas, perteikimas medžiagoje	Mastelio tikslumas, formos panašumas ir proporcijų santykis
		Architektūrinis, skulptūrinis objektas iš	Suvokti konstravimo principai erdvinėje formoje	Originalumas, švari forma

		popieriaus, kartono arba fanieros		
TREČIA KLASĖ	II pusm.	Veido dalių studija „Akis“	Veido dalies akies konstrukcijos ir formos įsisavinimas, perteikimas medžiagoje	Mastelio tikslumas, formos panašumas ir proporcijų santykis
		Reljefinė figūrinė kompozicija	Žmogaus figūrų komponavimas plokštumoje, siekiant plastinės ir stilistinės įvairovės	Figūrų proporcijų tikslumas, kompozicijos originalumas, reljefo tūriniai sprendimai
KETVIRTA KLASĖ	I pusm.	Reljefinė draperija arba veido studija	Draperijos komponavimas plokštumoje /veido atskirų dalių jungimas į visumą siekiant tikslesnio charakterio perteikimo	Tikslus komponavimas, medžiagiškumo perteikimas, reljefo principų laikymasis/ mastelio tikslumas, formos panašumas ir proporcijų santykis
		Apvaliosios skulptūros ryšys su architektūrine erdve	Skulptūros suvokimas konkrečioje erdvėje ir pritaikymas jai	Originalumas, proporcijų ir mastelio santykių pajautimas, skulptūros ir pasirinktos erdvės dermė
	II pusm.	Pasirinktos gipsinės galvos studija	Pagrindinių galvos formų įsisavinimas, detalizavimas	Veido dalių proporcijų santykis, tikslumas, charakterio perteikimas
		Erdvinė stilizuota figūrinė kompozicija	Žmogaus figūros stilizavimas	Originalumas (įdomūs stilizavimo sprendimai), išbaigtumas,

DAILĖTYRA

Klasė	Pusmeti	Užduotis	Siekiamas rezultatas	Pasiekimų vertinimas
PIRMA KLASĖ.	I pusm.	Įvadinė pamoka. Meno sąvoka. Apklausa	Susipažinimas. Meno sąvokos įsisavinimas, atlikta apklausa apie meną.	Gebėjimas atsakyti į klausimus, įsitraukimas į diskusiją.
		Meno šakos	Susipažinta su pagrindinėmis ir hibridinėmis meno šakomis. Atlikta kūrybinė užduotis.	Gebėjimas diskutuoti apie tradicines ir naujai išsivysčiusias meno šakas, kūrybiškai atlikta užduotis.
		Dailės rūšys. Vaizduojamoji dailė. Tapyba	Susipažinta su vaizduojamosios dailės šakų terminais. Žinos pagrindines tapybos atlikimo technikas. Atlikta praktinė užduotis.	Gebėjimas skirti dailės šakas. Mokėjimas kūrybingai taikyti tapybos technikas. Kūrybiškai atlikta praktinė užduotis.

PIRMA KLASĖ.		Grafika	Susipažinta su grafikos terminu, reikšme, vaizdine išraiška, atlikta praktinė užduotis.	Geba skirti grafikos rūšis, atlikimo technikas, kūrybiškai atlikta praktinė užduotis.
		Skulptūra	Susipažinta su skulptūros rūšimis, reikšme, vaizdine išraiška, atlikimo technikomis, medžiagomis.	Geba atpažinti ir skirti skulptūros rūšis, atlikimo technikas.
		Dailės žanrai	Skirti dailės žanrus. Susipažinti su dailės kūrinių žanrų terminu, reikšme, vaizdine išraiška.	Geba skirti ir aptarti dailės žanrus meno kūriniuose.
		Taikomoji-dekoratyvinė dailė	Sugebėti pamatyti ir skirti taikomosios – dekoratyvinės dailės meno kūrinius.	Geba skirti vaizduojamosios ir taikomosios dailės kūrinius, juos aptaria.
	II pusm.	Pirmąją dailę	Išsiaiškinti kas lėmė meninės veiklos pradžią. Susipažinti su pirmosiomis dailės apraiškomis, stilizacijos pradžia.	Geba atskirti, aptarti, diskutuoti apie meno užuomazgas, išvelgia sąsajas su šiuolaikiniu menu.
		Senovės baltų kultūra. Geografinis baltų paplitimas. Archeologinių radinių lobynas. Senieji pilkapiai. Narvos kultūros keramika. Baltiškųjų papuošalų grupės ir jų ornamentika	Pažinti baltų kultūrą per jų meno dirbinius, ornamentiką. Atlikta praktinė užduotis.	Geba atskirti, aptarti, palyginti baltų meno ypatumus. Kūrybingai atlikta praktinė užduotis.
		Senujų civilizacijų menas. Senovės Egiptas	Pažinti senujų civilizacijų kultūrų meninę raidą, išvelgti sąsajas su šiuolaikiniu pasauliu.	Geba skirti Egipto meno pavyzdžius, suvokia senujų civilizacijų skirtumus, panašumus. Išvelgia įtakas vėlesnėse epochose.
		Mesopotamijos menas	Pažinti Mesopotamijos kultūrą per meno kūrinius, suvokti įtaką vėlesnėse epochose.	Geba skirti Mesopotamijos meno pavyzdžius, suvokia senujų civilizacijų skirtumus, panašumus. Išvelgia įtakas vėlesnėse epochose.

		Parodų lankymas.	Geriau pažinti savo miesto ir valstybės kultūrą ir meną.	Aktyviai dalyvauja išvykose, geba argumentuotai diskutuoti, vertinti.
ANTRA KLASĖ	I pusm.	Antikos menas. Senovės Graikija	Pažinti Senovės Graikijos kultūrą per jų meno kūrinius. Žinoti svarbiausius architektūros statinius. Skirti architektūros elementus. Išsiaiškinti senovės graikų meno ryšį su kitais mokslais (matematika, filosofija) bei suvokti įtaką vėlesnėms epochoms.	Geba skirti architektūrinius elementus, žino žymiausius meno kūrėjus, išvelgia graikų meno įtaką vėlesnėse epochose.
		Antikos menas. Senovės Roma	Pažinti Senovės Romos kultūrą per jų meno kūrinius. Žinoti svarbiausius architektūros statinius. Sugebėti atskirti Senovės Romos meną nuo Senovės Graikijos meno	Geba įvardinti romėnų architektūrinius pasiekimus, žymiausius meno pavyzdžius. Geba išvelgti graikų ir romėnų meno skirtumus.
		Bizantijos dailė	Pažinti krikščionių meno ištakas. Žinoti svarbiausius Bizantijos meno ypatumus, naujoves, išvelgti įtakas vėlesnių epochų meno raidoje.	Geba įvardinti Bizantijos meno pasiekimus, moka aptarti įtakas vėlesnių epochų meno raidai.
	II pusm	Viduramžiai. Romaninis stilius	Pažinti ir atpažinti Vakarų Europos romaninę dailę.	Geba įvardinti pagrindinius romaninio stiliaus bruožus. Išvelgia įtaką vėlesnių epochų architektūros raidai.
		Viduramžiai. Gotika	Pažinti ir atpažinti Vakarų Europos gotikinę architektūrą ir vaizduojamąją dailę. Atskiria viduramžių meno epochas.	Geba įvardinti pagrindinius gotikinės architektūros ir vaizduojamosios dailės bruožus, skiria viduramžių epochas. Išvelgia viduramžių laikmečių įtakas vėlesnių epochų meno raidoje.
		Gotika Lietuvoje	Pažinti Lietuvos gotikinę dailę. Žinoti svarbiausius	Geba įvardinti gotikos meno pavyzdžius Lietuvoje.

TREČIA KLASĖ		Renesansas Italijoje	Žinoti renesanso atsiradimo Italijoje priežastis. Pažinti ir atpažinti renesanso dailę. Skirti Didžiųjų kūrėjų darbus	Geba įvardinti Renesanso epochos meno bruožus, skiria žymiausių kūrėjų darbus.
		Šiaurės šalių renesansas	Žinoti Šiaurės renesanso bruožus. Skirti Šiaurės ir Italijos renesanso meno skirtumus.	Geba skirti Šiaurės renesanso menininkų kūrinius, įvardija jų bruožus.
		Parodų lankymas	Geriau pažinti savo miesto ir valstybės kultūrą.	Aktyviai dalyvauja renginiuose, geba argumentuotai diskutuoti, vertinti.
	I pusm	Baroko stilius.	Gautos informacijos tikslingas panaudojimas siekiant kuo nuosekliau suvokti baroko stiliaus ypatybes, bei skirti žymių menininkų kūrybą.	Gebėjimas apibūdinti meno epochą. Geba įvardinti meninių stilių panašumus ir skirtumus. Atpažįsta žymiausių kūrėjų darbus.
		XVII a. olandų ir flamandų tapyba	Pažinti ir atpažinti Didžiųjų ir mažųjų olandų kūrėjų darbus.	Geba įvardinti pagrindinius olandų 17a. dailės bruožus. Atpažįsta žymiausių menininkų darbus.
		Ispanų tapytojai	Žinoti ir skirti Didžiųjų Ispanijos kūrėjų darbus	Geba įvardinti pagrindinius ispanų 17a. dailės bruožus. Atpažįsta žymiausių menininkų darbus.
		XVII a. Anglijos dailė. Anglijos didieji portreto meistrai	Gebėti skirti ir atpažinti Anglijos XVII a. portretistų kūrybą.	Geba įvardinti pagrindinius Anglijos 17a. dailės bruožus. Atpažįsta žymiausių menininkų darbus.
		Barokas Lietuvoje	Pažinti baroko kultūrą ir dailę Lietuvoje. Išsiaiškinti kokie šio stiliaus architektūriniai išskirtinumi. Svarbiausi architektūriniai statiniai. XVII- XVIII a. religinė tapyba ir stebuklingieji paveikslai	Geba įvardinti pagrindinius baroko architektūros ir dailės bruožus Lietuvoje. Atpažįsta žymiausius architektūros paminklus. Geba skirti istorinių epochų bruožus, juos lyginti.
TREČIA KLASĖ	II	Klasicizmas	Pažinti klasicizmo	Geba įvardinti pagrindinius

	pusm.	Vilniaus meno mokykla	dailę Europoje. Žinoti klasicizmo atsiradimo priežastis, naujovės ir pagrindinius principus architektūroje bei dailėje.	klasicizmo architektūros ir dailės bruožus. Atpažįsta žymiausius architektūros ir dailės paminklus. Geba skirti istorinių epochų bruožus, juos lyginti.
	II pusm.	Klasicizmas Lietuvoje	Suvokti, skirti ir atpažinti klasicizmo stiliaus bruožus architektūroje ir vaizduojamojoje dailėje.	Geba įvardinti pagrindinius Lietuvos klasicizmo architektūros ir dailės bruožus. Atpažįsta žymiausius architektūros ir dailės paminklus. Geba skirti istorinių epochų bruožus, juos lyginti.
		Romantizmas Romantizmo apraiškos Lietuvos dailėje	Žinoti romantizmo šalininkų idėjas, įkvėpimo šaltinius, žymiausius Europos ir Lietuvos kūrėjus.	Geba įvardinti pagrindinius romantizmo dailės bruožus. Atpažįsta žymiausių romantikų kūrinius. Geba lyginti istorinių epochų bruožus.
		Realizmas. Barbizono mokykla	Pažinti ir skirti realizmo dailę. Suvokti realizmo dailės įtaką Europos kultūrai. Žinoti pagrindinius kūrėjus.	Geba įvardinti pagrindinius realizmo dailės bruožus. Atpažįsta žymiausių kūrėjų darbus. Geba skirti dailės srovių stilistiką, palyginti.
		Impresionizmas	Pažintis su impresionizmo srovės bruožais, dailininkų kūryba.	Geba įvardinti pagrindinius impresionizmo dailės bruožus. Atpažįsta žymiausių kūrėjų darbus. Geba skirti dailės srovių stilistiką, palyginti.
		Postimpresionizmas	Pažinti ir skirti postimpresionizmo srovės bruožus, žinoti žinomų menininkų kūrybą.	Geba įvardinti pagrindinius postimpresionizmo dailės bruožus. Atpažįsta žymiausių kūrėjų darbus. Geba skirti dailės srovių stilistiką, palyginti.
		Pasaulio ir Lietuvos meno muziejai, Pasaulinės parodos	Susipažinti su svarbiausiais Pasaulio ir Lietuvos meno muziejais, galerijomis, parodomis.	Aktyviai dalyvauja diskusijose apie meno muziejus, parodas, geba vertinti, aptarti meno reiškinius.
		Pasaulio ir Lietuvos meno muziejai, Pasaulinės parodos	Susipažinti su svarbiausiais Pasaulio ir Lietuvos meno muziejais, galerijomis, parodomis.	Aktyviai dalyvauja diskusijose apie meno muziejus, parodas, geba vertinti, aptarti meno reiškinius.
KETVIRTA KLASĖ	I pusm.	Secesijos stilius. Architektūra ir dailė	Pažinti Secesijos stiliaus bruožus architektūroje ir dailėje. Žinoti žymiausius kūrėjus ir jų darbus.	Geba įvardinti pagrindinius stiliaus bruožus, atpažįsta kūrėjų darbus.
		Modernizmas: Fovizmas Kubizmas	Išsiaiškinti ir skirti modernizmo srovių ištakas, bruožus.	Geba įvardinti pagrindinius meno srovių bruožus, palygina, atpažįsta

		Futurizmas Op art Pop art	Lyginti modernizmo srovių principus. Žinoti žymiausi menininkų kūrybą.	kūrėjų darbus.
		XX a. Lietuvos dailė Kauno meno mokykla	Suvokti Kauno meno mokyklos svarbą Lietuvos kultūrai. Susipažinti su dailininkų P. Rimšos, P. Kalpoko, J. Vienožinskio, J. Šileikos, M. K. Čiulionio, J. Mikėno kūryba.	Geba įvardinti pagrindinius Lietuvos dailės bruožus, žino kūrėjus.
	II pism.	Postmodernizmas: Konceptualusis menas Instaliacijos Performansai Žemės menas	Išsiaiškinti ir suvokti postmodernizmo raidos principus. Lyginti meno krypčių bruožus. Žinoti žymiausių kūrėjų darbus.	Geba įvardinti pagrindinius postmodernizmo krypčių bruožus. Atpažįsta žymiausių kūrėjų darbus. Geba skirti krypčių stiliistiką, palyginti. Išvelgia sąsajas su aplinkos aktualijomis.
		Klaipėdos XX – XXI a. dailininkai.	Geriau pažinti savo krašto meninę kultūrą.	Geba atpažinti, aptarti vietos kūrėjų kūrinius.
		Klaipėdos meno muziejai bei dailės galerijos	Geriau pažinti savo krašto kultūrą, istoriją, dalyvauti šių dienų meno įvykiuose.	Aktyviai dalyvauja meno renginiuose, geba aptarti meno reiškinius.